Weg van het theater.

Dit document is een inventaris & beknopte analyse van mijn installaties, kleine performances, voorstellingen buiten het theater, uit de periode 2000 – 2019, als onderdeel van een kortlopende beurs.

Ik bekijk elk werk op zintuiglijkheid, interactiviteit, intimiteit, structuur, inhoud, opstelling van het publiek / acteurs, vrouwelijkheid, tijdsduur, publieksaantal, invloed van de locatie, mijn manier van werken, of het corona proof gebracht kan worden, of op sommige onderdelen uit deze lijst.
Dit document gaat nadrukkelijk niet over al mijn voorstellingen in de kleine of middelgrote theaterzaal, maar over alles wat ik maakte buiten de blackbox.
Ik heb een aantal foto's toegevoegd, zodat jij, de lezer een indruk kan krijgen.

Veel plezier.
Hanneke Paauwe, schrijver, vormgever en theatermaker.

Brussel mei 2021
……

1.De visionaire stad. 2000

Concept, uitvoering en organisatie van de interactieve tentoonstelling, in opdracht van CC de Zeyp.

Werd opnieuw tentoongesteld in de koninklijke bibliotheek Brussel in het kader van de jeugdboekenweek.

Sociaal artistiek project met medewerking van 200 kinderen.

Vorm:

Een grote ruimte met daarin 7 huisjes waar het publiek zich tussendoor bewoog, naar binnen kon gaan, kleine

opdrachten kon uitvoeren.

Inhoud:

Hoe dromen kinderen en volwassenen van nu over de stad in het jaar 3000 ?

Hoe zou de stad eruitzien in het jaar 3000?

Wat schrijven mensen dan op hun boodschappenlijstjes?

Hebben ze extra lichaamsdelen?

Staan ze in de file, net zoals wij?

Kunnen we dan de liefde meten?

Wordt er dan nog gezoend?

Of gebeurt alles via computer?

Hoe ziet een kinderkamer er dan uit?

Elk huis stond voor een thema: geld, wonen, liefde, natuur, communicatie, werk, reizen en bevatte een aantal

zintuiglijke prikkels en opdrachten rond het onderwerp.

Publieksaantal: 25

Geen acteurs aanwezig.

Duur: 60 minuten

Invloed van de locatie: Geen, de huisjes bepaalden de sfeer en het parcours dat het publiek aflegde in de lege

ruimte van het theater of de koninklijke bibliotheek.

Intimiteit: Deze tentoonstelling was niet gemaakt om specifiek intimiteit te creëren of een bepaalde zintuiglijkheid. Het was eerder een speelse verkenning met kinderen en met het publiek van de diverse thema's, maar omdat de huisjes niet al te groot waren, en er weinig publiek per keer naar binnen kon, ontstond er een intimiteit door samen de opdracht te doen, binnen en rond die kleine ruimte.

De nadruk lag vooral op het onderzoek, de inhoud en speelse vormgeving per huisje. Noch De Zeyp, noch hebben

een trailer, registratie of foto's van deze installatie laten maken.

2.De Portretterie: '2000

Een installatie ihkv Hotel Ideal, een festival waar kunstenaars in lege winkelruimtes in een achteruitgaande buurt in Antwerpen iets maakten voor de buurt en voor een niet doorsnee publiek.

Structuur:

Het publiek, 1 persoon, werd door mij ontvangen in een kleine ruimte. Ik speelde geen rol en het publiek ook niet.
Ik vroeg de naam van de persoon, bekeek de persoon en stelde vaak een vraag, afhankelijk van wat die persoon in mij opriep, zeer associatief.
Het publiek mocht daarop antwoorden, maar niets was verplicht. Ik bekeek mijn gast en nam een polaroidfoto van hem of haar.
Vervolgens ging het publiek in een tweede lege winkelruimte waar een spel met allerlei objecten waren opgesteld. Per beeld/ tafereel/object werd er een vraag gesteld aan het publiek.
Het publiek kon in alle rust, stilte de vragen beantwoorden, de beelden bekijken of direct naar het eindpunt van de installatie gaan, een kleine ruimte met een hangmat en daar plaatsnemen/ schommelen.

Na plusminus twintig minuten nam ik plaats op een krukje bij de liggende persoon en las hem of haar een imaginair portret van voor, gebaseerd op wat ik waargenomen had bij deze persoon, de polaroidfoto, vanuit mijn intuïtie, associaties.
Ik schreef terwijl het publiek door de installatie ging.
Ik kon en wilde van mijn ruimte niet zien hoe de mensen omgingen met de beelden, vragen, ruimte.
Het spel gaf mij de ruimte en zeer korte tijd om een persoonlijke tekst te schrijven.
Het publiek ontving de tekst en verliet de winkel.
De polaroidfoto en de tekst hing ik in de etalage, die dagelijks groeide met polaroidportretten en imaginaire portretten. De mensen in de straat konden de teksten lezen en de foto's bekijken.

Publieksaantal:1

Intimiteit:

Dit was een zeer intiem gebeuren tussen twee mensen die elkaar niet kenden.
De sfeer had soms iets van een verhaaltje voor het slapen gaan.
Het publiek vond het altijd zeer spannend wat ik voor en over hen had geschreven.
Er werd regelmatig een traan gelaten.
Er was wonderbaarlijk veel herkenning.
De korte schrijftijd dwong me te werken vanuit intuïtie, vanuit impulsen, vanuit eerste indruk en de sfeer van het eerste samenzijn, de eerste indruk. Wat straalt iemand voor mij uit? Hoe kijk ik? Wat zie ik. Wat pik ik op uit mijn indrukken, gevoel, sfeer? Hoe voel ik me bij iemand? Hoe kan ik intappen, aansluiten, een verbinding maken met iemand?
Wat vertel ik over iemand, wat vertaal ik niet in woorden?
Wat suggereer ik? Wat verzin ik? Wat vergroot ik?
Welk detail blaas ik op?
Als ik terugdenk aan deze installatie, het samenzijn, het schrijven weet ik eigenlijk niet meer hoe ik dat voor elkaar kreeg in zo'n korte tijd, onder zoveel tijdsdruk.
Ik zat in een soort stroom van schrijven, ik dwong me daartoe, en dat werkte destijds.
Nu zou ik dat niet meer kunnen.

Zintuiglijkheid:

Zien: In de installatie speelde vooral het visuele een rol. Het publiek legde een traject af langs beelden, taferelen en vragen.

Tast: Op het einde belandde het publiek in een hangmat en wiegde zichzelf in een schaars verlichte ruimte.
Op het einde nam het publiek het polaroid en imaginair portret in ontvangst.

Horen: Vanuit ontspanning luisterde het publiek naar het portret/ mijn stem.

Ruiken en proeven: Niet aan de orde.

Welke rol speelde de ruimte?

De opstelling van portretterie werd niet zozeer bepaald door de ruimte. Elk leegstaand pand, of het nu een winkel is of niet, kan dienen voor deze installatie, als ze maar leeg en neutraal is.
De ruimte zelf bepaalde/beïnvloedde niet de inhoud.
De derde ruimte (hangmat voor het publiek, krukje voor mij) gaf door zijn beslotenheid en verlichting een intieme sfeer voor de afsluiter: het voorlezen van het portret.

De locatie (een wat verlopen winkelstraat) speelde wel een rol. Wat van buiten goed werkte was de etalage met de portretten.
Doordat we ons destijds in een winkelstraat bevonden, was er veel passage en bleven mensen voor de etalage staan om de portretten te lezen, te bekijken, en waren er soms gesprekken van mensen uit de buurt over portretten van mensen die ze kenden.

Interactiviteit: De interactie bestond allereerst uit het korte samenzijn van mij en mijn bezoeker, het bekijken van mijn bezoek, het maken van een polaroïdfoto, uit dat wat de bezoeker me eventueel toevertrouwde, vertelde, mijn eerste indrukken en associaties, en ten slotte het voorlezen van mijn imaginaire portret, en het in ontvangst nemen.
Verdere interactie bestond uit de opdrachten en vragen die in het parcours van beelden gesteld werden aan mijn bezoeker.

Corona: De Portretterie is perfect corona proof te doen, er is steeds 1 persoon aanwezig, de ruimte kan tussendoor geventileerd, er is voldoende afstand tussen mij en het publiek, dat wat er in de installatie wordt aangeraakt kan eenvoudig tussendoor worden ontsmet.

Ik heb De Portretterie later ook gecombineerd met de voorstelling De Potloodmoordenaar in opdracht van Bronks.
Zonder installatie.
Ik maakte voorafgaand aan de voorstelling een polaroidportret van een kind of volwassene. Terwijl een acteur de voorstelling speelde, voor zo'n 50 mensen, schreef ik opnieuw in 20 minuten, een imaginair portret

Op het einde van de korte voorstelling kwam ik het podium op, als een personage uit die voorstelling waarover wel al verteld was, maar nog niet gezien.
Ik was de Johanna, een meisje dat haar fantasie gebruikt als wapen. De Johanna zo'n dertig jaar later, die haar fantasie gebruikt als een cadeautje.
Ik las het kind of de volwassene het portret voor, en ten slotte zong ik met de acteur een Hongaars lied als einde.
Deze versie was minder intiem, de band tussen mij en het publiek, degene die geportretteerd werd, was minder vanwege het andere aanwezige publiek. Tegelijkertijd was het voor degene die geportretteerd werd, nog spannender, want dat wat ik als schrijver zag, of meende te zien, wat ik beschreef werd niet alleen door de geportretteerde gehoord, maar door een heel publiek.

3.Theater aan Tafel

Concept, tekst, vormgeving en regie voor het Bronksfestival 2001.

Vertaald als Theater am Tisch en opnieuw gemaakt en gespeeld met kinderacteurs in Stuttgart 2003

Publiekopstelling in de ruimte:

Het publiek zit aan tafeltjes, zoals in een bar / restaurant.

In kleine groepjes van mensen die elkaar kennen.

Familie. Vrienden. De acteurs komen/spelen aan /rond de tafel.

Structuur:

Er zijn kinder acteurs / obers, zij komen aan tafel om een bestelling op te nemen.

Er is per tafel een menukaart met scènes die je kan bestellen.

Er zijn kind-spelers, die aan tafel de bestelde scène komen spelen. Zij worden door de ober gestuurd naar de tafel van bestelling.

Na afloop gaan de spelers terug naar de toog, en kan hun scène opnieuw besteld worden.

Er wordt aan tafel, soms onder, tussen het publiek gespeeld, soms op schoot. Dichtbij in elk geval.

Welke rol speelde de **locatie**?

De locatie, een festivalfoyer, met een bar met een toog, was belangrijk voor de sfeer.

Jouw tafel en entourage wordt een klein podium, iedereen aan en rond de tafel wordt een ‘publiek’ beeld in de ruimte, de interactie tussen spelers en publiek is zichtbaar voor iedereen.

Het publiek is samen, alle tafels staan in dezelfde ruimte, en tegelijkertijd apart.

De locatie versterkte de inhoud (theater op bestelling) de sfeer, de dynamiek, de interactie tussen de tafels, en tussen de tafel en speler per scène.

De ruimte gaf energie en bestemde ook een bepaalde choreografie van spelers, obers en publiek.

Tijd:

Elke scène duurt 10 tot 15 minuten.

Het feit dat de scènes allen heel kort en verschillend waren, verhoogde de nieuwsgierigheid bij het publiek.

Simultaan worden er meerdere scènes gespeeld.

Simultaan zijn er de reacties van het publiek, wat een zeer dynamische sfeer geeft, tussen alle tafels, tussen de spelers en hun publiek, het geeft een beetje de sfeer van een happening. Een feestje.

Het publiek werd enthousiast gemaakt voor andere scènes. Daarnaast ontstond er een bepaalde sfeer van: we moeten zorgen dat we alles kunnen bestellen, alles gezien hebben.

Een bepaalde'hebzucht,'een soort consumentengedrag.

Het gaf het publiek een bepaalde macht: ik kies, ik word bediend, ik heb recht op alle scènes van de menukaart.

Bij de spelers ontstond er een lichte rivaliteit, concurrentie: onze scène wordt het meest gevraagd!

Onze scène is het populairst.

Bij ons wordt er het meest gelachen.

Er ontstond een zekere jaloezie en onrust waardoor de kinderen (zeker bij de eerste keren spelen) naar de tafel begonnen te rennen, om maar te kunnen spelen en daarna opnieuw.

Interactie:

Het publiek bestelde via de ober, die vervolgens de spelers naar de tafel bracht.

De spelers speelden een korte scène, zeer dicht bij hun publiek. Aan tafel.

Er was geen sprake van een blackbox-situatie, speler en publiek deelden hetzelfde licht, dezelfde ruimte: de tafel en de directe kring errond.

Het publiek werd direct bevraagd, aangesproken, in de ogen gekeken, om een reactie gevraagd en soms in een rol gezet.

Alles was zichtbaar, ook het publiek zag elkaar, de onderlinge reacties van de groep aan een tafel, maar ook de reacties van andere tafels waren zicht en voelbaar.

Intimiteit:

De vorm, theater op bestelling via een menukaart heeft iets speels, en intiems: er wordt speciaal voor jou, jouw tafel gespeeld.

Jij mag als publiek zelf kiezen wat je gespeeld wil zien of niet wenst te zien, of je jouw tafel, jouw ruimte, jouw familie/vrienden wil laten delen in de intimiteit van een scène aan jouw tafel.

Er was zowieso een zekere intimiteit, door het dicht op de huid spelen bij het publiek, wat voor de kind spelers soms wel confronterend was.

Ze konden zich nergens achter verschuilen, zich niet verstoppen, ze moesten alles geven en als er iets fout ging, het direct terplekke oplossen.

De nabijheid gaf een zekere mildheid en welwillendheid bij het publiek: de acteurs waren kinderen, er was een openheid naar de kinderen toe, speel maar, vertel maar, er was ook een directe dankbaarheid voor alles wat de kinderen aan het publiek gaven. De directe band, de kortstondige chemie werkte aanstekelijk.

4.Het geheimenarchief. 2003. Concept, tekst, vormgeving en regie.

Locatievoorstelling in de donkere kelders van het leegstaande Hof van Grimbergen, een oude bank met kluizen en oude draaiarchieven, vol verwarmingsbuizen, hoekjes en poortjes en verscheidene ruimtes.

Structuur:

Het publiek krijgt per twee een cd-speler en deelt de oortjes, dus je bent per twee ‘ veroordeeld’ om samen de reis door de ruimtes af te leggen, elk met 1 oortje in en een zaklamp.

Je gaat via een trap de donkere kelders binnen.

Een stem (Dimitri Verhulst) leidt je langs allerlei taferelen in diverse ruimtes.

Elk tafereel staat voor een geheim van een personage dat zogenaamd in de voormalige bank werkte.

De beelden/taferelen waren afgestemd op en geïnspireerd door de verschillende plekken in deze ondergrondse locatie,

Ze bestonden uit (zogenaamd door de personages) achtergelaten objecten, onbedoelde taferelen in de ‘ruïnes’ van het in elkaar gestorte bedrijf, stille getuigen van afwezige personeelsleden.

De bewaker vertelde deels zijn versie van het verhaal via dia’s, die hij projecteerde, waarop elk personeelslid (gelinkt aan een later tafereel) een gezicht en sfeer en karakter kreeg, via kleine anekdotes, roddels, maar de bevreemdende foto vertelde ook een eigen verhaal.

De foto’s waren beelden die ik verzamelde uit fotoboeken, karakteristieke mensen, soms in close up, meestal gefotografeerd in een ruimte (die dan een zogenaamde ruimte uit het voormalig bedrijf was)

Personages:

De bewaker

De bedrijfsarts.

De stem (via koptelefoon)

Tijd: Om de tien minuten wordt er een volgend tweetal binnengelaten.

Tegelijkertijd leggen verschillende groepjes een bepaald stuk van de ondergrondse reis af, waarbij ze elkaar soms tegen kunnen komen.

Tegelijkertijd moet je per twee samenwerken om in het donker, met je zaklamp de (uit) weg te vinden.

" Kijk even onder de trap

Hier heeft de directrice Mevrouw de Falanchette urenlang hete tranen gehuild.

Doop je vinger even in haar tranen en wrijf ze uit over je pols, dat zal je beschermen tegen Al Te Groot Verdriet"

Interactie:

Het publiek (ik denk steeds zes tegelijkertijd) ontmoet op een onverwacht moment een arts die hen ' scant' op aanwezigheid van geheimen en die een bizar therapeutisch ritueel en ontspanningstechniek toepast op het publiek waarbij het publiek moet liggen en via een visualisatie en ontspanning geleid wordt naar een verborgen (gehouden) innerlijk geheim.

Ze worden uitgenodigd om dit geheim te noteren in een dossier, en het dossier achter te laten in ouderwetse archiefkasten die via draaiwielen toegankelijk werden.

Het publiek kan hier geheimen achterlaten en neuzen in andermans (anonieme) dossier.

Het per twee door diverse donkere ruimtes te moeten gaan gaf een spannende sfeer.

Ook het feit dat er diverse andere kleine lichtjes door de ruimtes gaan, versterkte het speurtochtgehalte en de nieuwsgierigheid, de verleiding te blijven zoeken, genieten van geheimen en leedvermaak van de personages en hun verhalen.

Verleiding:

Het element van verleiding zat in het moeten zoeken in het donker.

In de andere tweetallen die met hun lichtjes taferelen zochten / bekeken.

Het feit dat je soms je hoofd in een donker gat moest steken, ergens op moest klimmen, door moest kruipen enz. gaf de tocht een element van gevaar, een combinatie van angst en nieuwsgierigheid werkte goed en het feit dat je per twee was, versterkte de spanning, de saamhorigheid, de moed, de humor.

<u>Werkwijze:</u>

Eerst waren er de kelders, met hun kluizen, archieven en diverse plekjes die inspireerden tot het idee van een geheimenarchief. De verwarmingsbuizen doorheen de ruimtes inspireerden tot het idee van een bedrijf dat slecht geleid wordt en waarbij via een bizarre audit / apparaat de geheime gedachten van de werknemers worden getraceerd en opgeslagen in de buizen, waardoor de problemen van het bedrijf kunnen worden aangepakt.

De foto's van diverse mensen inspireerden tot de werknemers van de bank, met al hun kleine en onfrisse kantjes en geheimen, en daardoor tot de taferelen elk in hun specifiek hoekje.

<u>Zintuiglijkheid:</u>

De stem (via koptelefoon) nodigde het publiek uit tot diverse zintuiglijke handelingen, in de ruimte, zoals bv

"Zie je die gele buizen?

Sluit je ogen en raak de buizen even aan.

Hierin drijven oude geheimen op weg naar hun eindbestemming: het geheimenarchief.

Voel de beweging. De warmte. Hoor ze suizen vlak langs jouw hand.

Nu word je deel van het geheim.

En het geheim wordt deel van jou."

Er was een lange erg smalle donkere gang waar de directrice (op film, in het begin via een sleutelgat) je uitnodigde bij haar te komen en een eigen dossier te pakken, wat kinderen erg spannend vonden.

Directrice mevrouw de Falanchette

Geur:

Er waren de geuren van het oude gebouw, de kelders, de kluizen, de archieven die aanwezig waren.

We hebben bij een Italiaans personage die het kantine eten verafschuwde en die zelf illegaal een keukentje had, via een oventje de geur van pizza laten ruiken, wat onmiddellijk bij het publiek het gevoel opriep; hij moet hier nog ergens zijn, hij was hier net.

Ik heb vooral vanuit de locatie gedacht en zoveel mogelijk aanwezig laten zijn wat de locatie aanbood, maar ik denk dat werken met geuren ongelofelijk sterk kan werken en inspireert me achteraf om dit element meer te verkennen.

Gehoor / Geluid:

Er was geen muziek aanwezig, qua geluid speelden enkel de geluiden van de ruimte een rol, de geluiden van de verwarmingsbuizen, het kraken van de vloer, het piepen van oude kluisdeurtjes, het tikken van de buizen, het druppelen van een oude kraan enz.

De stem via de koptelefoon nodigde het publiek uit tot opmerkzaamheid, het ervaren van de ruimte en haar geluiden.

Tast/ voelen:

Ook hier was met name de ruimte die het aanbod deed, waar het publiek uitgenodigd werd een hand of een hoofd in een holte, luikje, gat te steken, een ruwe muur te voelen. De koude/hitte.

Verder nodigde de arts je uit te gaan liggen en een aantal zaken te voelen via de ruimtes van je eigen lichaam.

Proeven: Niet aan de orde.

Zien: Het spel met je eigen lampje doorheen de donkere ruimtes, de lichtjes van anderen, het zelf zoeken en belichten van de diverse taferelen, maar ook de diverse ruimtes, groottes, het verlatene, de vergane glorie sfeer, de volgorde van de ruimtes gaven een bijzondere visuele belevenis aan jong en oud.

Corona: Deze locatie voorstelling / installatie is perfect corona-proof te doen, het publiek is nooit dicht bij elkaar, ze kunnen elkaar onderweg vermijden en uit de weg gaan, elk kan zijn / haar parcours kiezen, de ruimtes zijn groot en daar waar mensen iets moeten schrijven, achterlaten, neuzen door andere geheime dossiers kunnen ze hun handen ontsmetten.

Het tastzin gedeelte kan eenvoudigweg weggelaten worden.

5.Smeltende gedachten.

Performance/Installatie voor De Nachten 2003. Speelde in Vlaanderen, Nederland, Duitsland, Zwitserland, Portugal.

Structuur:

In een kale lege ruimte staat een bad opgesteld, van 5 x 5 meter, met daarin een kleine laag blauw water.

Rondom de bak liggen versnipperde teksten.

In het blauwe water staat een actrice, in het wit gekleed, met een enorme baljurk / rok met daarop de tekst:

Uit hoeveel letters bestaat de zin van uw bestaan?

De tekst wordt langzaam geabsorbeerd door het blauwe water en verdwijnt daardoor.

De actrice stelt haar publiek een reeks vragen.

Het publiek mag antwoorden of zwijgen.

Er is een volwassen en een kinderversie.

Tijd: De performance duurt ongeveer tien minuten, afhankelijk van het publiek dat al dan niet antwoordt.

Publieksopstelling:

Er zijn zo'n twintig mensen aanwezig die anderhalve meter van de bak zitten, dus dichtbij de actrice die enkel met de afstand van de bak kan spelen, 5m.

Intimiteit:

Er is een bevreemdende intimiteit, door de opstelling in de ruimte, jong en oud naast elkaar, dichtbij de actrice

Er is een intimiteit door de inhoud, de strekking van de vragen, soms filosofisch van aard, soms zeer persoonlijk, soms confronterend, soms maatschappijkritisch, soms humoristisch.

Het publiek bepaalt mede de intimiteit: geef ik eerlijk antwoord of niet. Wacht ik tot iemand anders antwoord geeft, of niet? Durf ik het achterste van mijn tong te laten zien, of niet? Hoe wordt er op mijn antwoorden gereageerd? Wordt er gelachen? Is er een ongemakkelijke stilte? Durf ik de stilte laten bestaan? Probeer ik de lachers op mijn hand te krijgen door mijn antwoorden?

Er is een intimiteit door het zachte licht, dat de reflectie van het water toont op de muren, bij elke beweging van de actrice in het water.

Het samenzijn van ongeveer tien minuten heeft de sfeer van een ritueel: we delen de ruimte, de tijd, onze al dan niet intieme gedachten en overtuigingen, we delen humor, schoonheid, een kortstondige band met een actrice en onze gedachten en gaan daarna terug de lelijke realiteit in.

De publiekssamenstelling bepaalde ook mede de intimiteit.

We speelden voor bv alleen senioren, die nooit een blad voor de mond namen. Voor scholen, waar kinderen vaak overenthousiast zijn om te antwoorden en met overrompelende antwoorden kwamen.

We speelden voor families, waar er soms een soort controle en schaamte voelbaar was om je bloot te geven.

Elke smeltende gedachten was anders, omdat het publiek zo anders was.

Zintuiglijkheid:

In deze performance sprak in eerste instantie vooral de ogen aan: de schoonheid van het blauwe water, de reflectie op de muren van het bewegende water, het mooie kleed van de actrice en de verdwijnende tekst.

In tweede instantie het gehoor, de oren, door het stellen van de vragen, maar ook door het spel met de stilte, de tijd tussen de vragen en antwoorden door, het geluid van het water als de actrice bewoog.

Er is geen muziek.

Licht:

Er zijn drie spots, de ruimte is intiem verlicht, er is geen sprake van verandering van licht.

Zowel het publiek als de actrice zijn zichtbaar.

Het publiek kan elkaar zien, er is geen black box.

Corona proof: Smeltende gedachten kan perfect corona proof gebeuren, als de ruimte voldoende groot is en er ventilatie mogelijkheid is, luchten tussendoor kan. Het publiek is een kleine groep, die voldoende ver van elkaar kan zitten en je zou ook de sessie per bubbel kunnen laten plaatsvinden.

Registratie kinderversie tijdens Goesting / De Brakke Grond: https://youtu.be/SwIx1a1yafo

6.Peepshow

Tekst en regie voor Driemastfestival Het Paleis 2003.

Structuur:

Een grote marktkramerswagen werd omgebouwd tot peepshowruimte met een publieksgedeelte met 4 compartimenten, 4 luiken en daarachter het acteursgedeelte.

Het publiek kreeg een 4 muntjes. Een groepje van twee, tot max 4 mensen gingen de peepshow binnen en kregen een eigen compartimentje (kamertje) met een luik. In totaal max 16 mensen.

Zodra iemand het muntje in de gleuf stak, ging het luik open, en werd er voor dit groepje een scene gespeeld over erotiek, liefde, romantiek, of het gebrek eraan.

Van buiten kon een tweede publiek via kleine openingen het zittend publiek begluren.

Ruimtelijke opstelling:

Het publiek zat op een roodfluwelen bankje, dicht tegen elkaar aan.

De acteur/actrice speelde op dezelfde hoogte voor dit groepje, op aan halve meter afstand. Zeer dichterbij.

Achter het peepshowluikje was de wereld van het personage gebouwd zoals bijvoorbeeld het kantoortje van het konijn met zijn relatiebureau.

Tijd: In ongeveer 5 minuten tijd nam de acteur je mee in zijn/haar wereld.

Alle scènes speelden tegelijkertijd.

Op het einde van de scène, liet de acteur het luikje zakken. Het publiek kon doorschuiven naar het volgende compartiment, zodra de scène daar ook afgelopen was.

Het simultaan spelen, het reageren van het niet zichtbare andere publiek bevorderde de nieuwsgierigheid en gaf de diverse publieksgroepen een auditief gevoel van voyeurisme, van samen in een warme broeierige omgeving te zitten en getuige te zijn van het (sensuele en soms licht erotische) lief en leed van het personage dat zich blootgaf.

De kinderen volgen de sfeer, het verhaal en voelden wel aan dat het her en der over 'geheime' zaken ging, de volwassenen pikten de erotische laag op en waardeerden de humor.

Toeschouwersaantal: Maximum 16 (maximum 4 per kamertje)

Scène Sprookjes van 1001 nacht, sprookje 999:

Interactie:

Een vrouw in burqua vraagt haar publiek op een bepaald moment in het verhaal de ogen te sluiten. Vervolgens is er 'de adem' van het accordeon te horen, als de melodie van de nacht. Ze legt het publiek een gladde, verwarmde steen in de hand zodat ze de gladde huid van het verlangen van Nourredine, de Grote, kunnen voelen. Ze streelt met een pauwenveer over het gezicht van het publiek.

"*Rachida, voel de warmte van de woestijn. Hoor de melodie van de nacht.*

Voel de gladde huid van mijn verlangen. Parel van het Oosten, ontvang de strelingen van mijn borsthaar."

Ze serveert haar publiek warme muntthee.

"De maan streelde onze ruggen. Nourredine de Grote zei:

Jij bent mijn Thé à la menthe: warm, sterk, puur. Het lest de dorst, je smaakt goed en ik hou er een frisse adem aan over."

Tastzin:

In de scène Heks zonder Seks, gespeeld door Joris Vandenbrande, legt een wanhopige heks haar (niet ontkleedde) borsten op tafel en vraagt of het publiek ze even wil strelen.

"Ik kan geen enkele man meer betoveren.

Wie wil er een heks met hangborsten?

Het enige wat ik wil is een warme hand op mijn lijf. Een zachte streling. Een fluwelen huivering onder mijn vel. Zou u misschien? Alstublieft. Heel even maar.

(zodra het publiek dit doet sluit langzaam het luikje en zegt de ene borst tegen de andere)'Dat kan toch deugd doen.'

Interactie / tastzin:

In de scène Kevin Konijn Kijkt in uw ziel, bezoekt het publiek het relatiebureau van Kevin Konijn. Ze worden bevraagd over de liefde, romantiek en lichamelijkheid.

Kevin Konijn neemt uiteindelijk de handpalm van het publiek en volgt de sporen:

In uw geval laten we best een nog verfijnder graadmeter op u los. U denkt dat de echte liefde niet bestaat 'Ik ben niet perfect, dus ik mag geen perfecte liefde beleven?

Als relatie-expert kan ik u toevertrouwen: Op elk potje past een dekseltje, al is het soms wat schroeven, passen en meten. Maar ik denk dat ik voor u een prima kandidaat heb. Lief. Aantrekkelijk. Gevoel voor humor. Financieel onafhankelijk. Vurig waar nodig. Betrouwbaar. Geen bartype…."

Door de ruimtelijk indeling was er direct een zintuiglijkheid: mensen zaten dicht tegen elkaar aan vanwege de kleine ruimte, je voelde elkaars warmte, je kon elkaar ruiken, horen en zien.

<u>Het oog /zien:</u>

Alle scènes waren kleine beeldende scènes waarin er met kleine objecten, kostuums en decorelementen werd gespeeld, met timing en zichtbaarheid, verschijnen en verdwijnen

Intimiteit:

Het feit dat je met je minipubliek een rood pluchen cabine deelde en 1 acteur op 50 cm afstand een zinnelijke scène voor jou alleen bracht, had door die twee elementen al iets zeer intiems. Publiek en speler zaten tegenover elkaar, er werd direct en frontaal gespeeld. Het publiek werd aangeraakt.

Het feit dat de verhalen speelden met allerlei zintuiglijke elementen, waarbij speler en publiek beiden zichtbaar bleven, verhoogde de intimiteit en soms het ongemak.

Er waren acteurs die zich ongemakkelijk voelden door de nabijheid van het publiek, en soms was er wel iemand in het publiek die de nabijheid van de acteurs wel wat intimiderend vond.

Maar de meerderheid vond het een unieke belevenis, spannend en vol humor.

Corona: Peepshow is niet eenvoudig coronaproof te maken aangezien er 4 acteurs en minstens 8 mensen aan publiek een kleine warme ruimte delen, die niet geweldig ventileerbaar is en waarin meerdere keren per uur gespeeld wordt.

Als het 8 tal mensen aan publiek, 1 bubbel zou zijn, dan zou het al iets eenvoudiger zijn, maar dan nog zou de afstand tussen acteurs en publiek anderhalve meter moeten zijn, dus aangepast moeten worden en zouden zowel publiek als de acteurs gemaskerd moeten zijn. Met een mondmasker moeten spelen, wat op zo'n korte afstand, erg bevreemdend zou werken voor zowel speler als publiek, het zou de speelsheid, intimiteit en humor zou wegnemen.

Een voyeur in huis

Voor Het Groot Beschrijf (literair festival in Brussel) maakte ik eerder in 2000 al een literaire variant: de literaire peepshow getiteld Een voyeur in huis, waar er steeds achter elk luikje een schrijver zat, die het luikje opende nadat er bij hem / haar een muntje werd gedropt en vervolgens een erotisch fragment uit zijn / haar werk voorlas voor een mini publiekje. Deze peepshow was inspirator voor de peepshow voor kinderen. Met Peter Verhelst, Dimitri Verhulst, Ramses Meert en ikzelf.

https://www.standaard.be/cnt/g3ia17al

7. Een anatomisch theater

Concept, tekst, vormgeving.

Installatie voor het festival De Nachten 2004, speelde Vlaanderen, Nederland.

Ik maakte een kinderversie en een volwassenen versie.

<u>Ruimtelijke opstelling:</u>

In een kale donkere ruimte staan 5 bedden op een meter afstand van elkaar.

Elk bed staat tegenover een orgaan op sterk water in een vierkante glazen bokaal, spaarzaam maar sfeervol uitgelicht.

Een hart. Een stel darmen. Een paar longen. Een maag. Een stel hersens.

Op elk schommelbed ligt een cd speler klaar.

Achter de schommelbedden hangt een beamer.

Er is een publieksbegeleider, die geen personage speelt, puur gastvrouw.

Toeschouwersaantal: 5

Verloop:

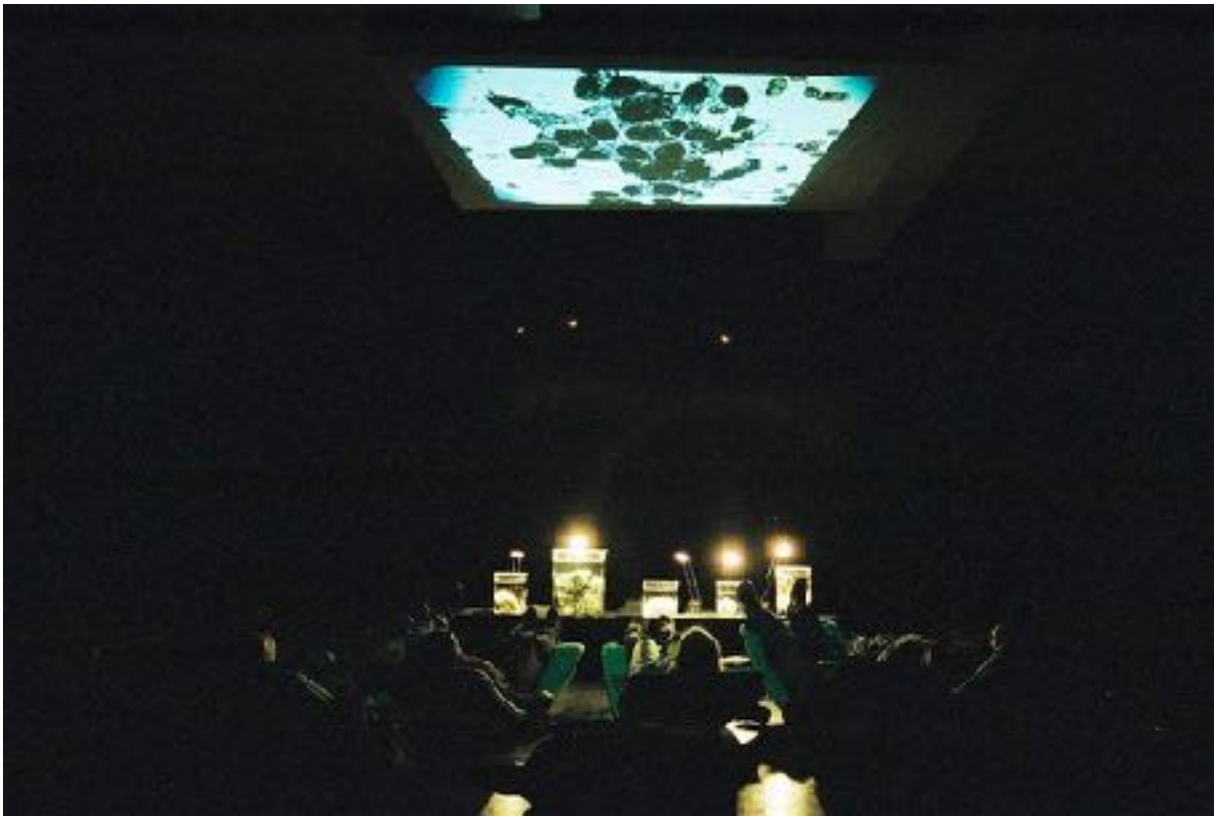
Een publieksbegeleider laat 5 mensen binnen, die zelf een bedje kiezen om op te gaan liggen.

Ze gaan per toeval liggen tegenover een orgaan.

De publiekbegeleider start de kijkoperatie / film boven het publiek:

We zien vlakbij de organen op sterk water, een wonderlijke reis door het menselijk lichaam, een bevreemdende kijkoperatie waar we ingewanden, organen, röntgenfoto's, cellen, zenuwen enz enz.

Van alles achter elkaar, de beelden gaan in elkaar over en vormen nieuwe beelden.

We horen een vreemde arts ons toespreken over ons uiterlijk, onze binnenkant, onze gezondheid of gebrek daaraan, en over onze beleving van ons lichaam:

"Is uw lichaam een tempel, een chemische fabriek of een kunstwerk? Is het een geschenk van onze lieve Heer, en zo ja hebt u al 'dank u wel' gezegd? Is uw lichaam een mysterie, een moordwapen, een onrustbarende tijdsbom, een grabbelton van genot, of gewoon een zak vol vet, botten en bloed? Is uw lichaam uw beste vriend of een diepgehate vijand? Bent u uw lichaam? En? Wat vindt u van uw anatomisch theater, uw innerlijk decor, de wonderlijke landschappen, de arena waar leven en dood elkaar dagelijks bevechten binnen anderhalve vierkante meter huid? Bent u blij met uw ingewanden, deze personages van vlees en bloed, met een eigen willetje, of gruwt u ervan en beëindigt u liefst zo snel mogelijk dit interne tripje?"

Op het einde van deze 'kijkoperatie' zien we het oog van de chirurg naar ons kijken, door een rond gat, het einde van de flexibele camera in on lijf.

Hij bevraagt ons over onze obsessie met onze buitenkant, ons uiterlijk en vraagt hoe goed we onze binnenkant kennen.

"Of we gehoord hebben wat onze binnenkant ons wil vertellen?"

Hij nodigt ons uit de koptelefoon op te zetten, en te luisteren naar de stem van het orgaan waar we willekeurig bij zijn gaan liggen.

De kijkoperatie stopt. De publieksbegeleider doet het publiek een donkere oogmasker op en laat hen individueel luisteren naar wat het orgaan waar ze bij zijn gaan liggen, hen te vertellen heeft.

Op het einde mag het publiek het masker en cd speler opzij leggen.

De begeleider doet deze persoon een ziekenhuis / polsbandje om waarop staat: De groeten van je hart (hersens, longen, darmen, maag) en het publiek verlaat individueel de ruimte.

Zintuiglijkheid:

Het ware met name horen en zien, en een beetje ruiken die een plek hadden in deze bizarre installatie.

Licht:

De ruimte was minimaal en intiem verlicht door 5 klein lampjes die de echte organen in formaldehyde, in bokalen, mooi en geheimzinnig belichten zodat ze schaduwen wierpen op de muur.

De stem van het orgaan die sprak als een personage in de oren van degene die tegenover die bij dit orgaan was gaan liggen, het ahw in de 'ogen' keek.

De wonderlijke reis door het menselijk lichaam met de stem van de vreemde chirurg die ons verwijten maakt over onze onwetendheid over de stemmen van onze binnenkant.

Het wegnemen van het zicht door het oogmasker legt de focus van het publiek op de stem van het orgaan.

Het luisteren naar 'het verhaal, de stem van het orgaan. gebeurde via oortjes, dus jij alleen hoorde dit verhaal, niemand anders. De verhalen van de alle organen waren anders en hadden een andere duur, waardoor iemand soms nog wat 'verdoofd' op bed kon blijven liggen en zien hoe andere 'patiënten' nog in andere werelden vertoefden.

De geur is lichtjes aanwezig, je rook vaag de formaldehyde, de organen dobberden op sterk water, de geur bleef lichtjes hangen.

De tast is ook aanwezig, we gaan liggen op een schommelbed, schommelen ahw de operatie in, ons lichaam binnen. Het geeft iets van de kindertijd, boven ons zien we allerlei elementen van de binnenkant van het menselijk lichaam, alsof we door een pretpark, een innerlijk spookhuis reizen. Het ziekenhuisbandje dat we ter herinnering om krijgen.

Tijd: De duur van de performance in de installatie met al zijn elementen was denk ik zo'n 20 minuten. Vanaf de start was de performance individueel beleefd, elk apart, maar wel simultaan ondergingen 5 mensen de 'kijkoperatie' en de stem van het orgaan. Dit gaf een zekere anonimiteit zoals je op een ziekenhuiskamer anoniem bent, maar wel de zaal kan moeten delen met lotgenoten.

Wat achteraf gebeurde en tof was, dat iedereen die in de installatie / performance was, nieuwsgierig was naar het verhaal van de andere bedjes / organen en dat mensen soms terugkwamen om de stem, het verhaal van een ander orgaan te kunnen horen.

De performance kon doorlopend aangeboden worden.

Ik denk nu dat deze installatie zonder acteur, nog veel zintuiglijker zou kunnen.

Bijvoorbeeld door een Dettolziekenhuisgeur in de ruimte aanwezig te laten zijn.

Door een laken over het publiek te leggen.

Door de toenmalige cd speler aan te bieden op een niervormig metalen schaaltje.

Door het publiek te ontsmetten.

Hen een operatieschort aan te doen trekken en medische slofjes.

De ' verdoving' voelbaar te maken door het publiek aan iets zogenaamd bedwelmend te laten ruiken.

Een pilletje te serveren enzovoorts.

Coronaproof:

Deze performance kan perfect corona proof aangeboden worden.

Er zijn maar 5 mensen per keer aanwezig, de bedjes kunnen 1.5 meter van elkaar geplaatst, het publiek en de begeleider kunnen perfect een mondmasker dragen, dat past prima in de sfeer. De koptelefoons en oogmaskers kunnen tussendoor ontsmet worden.

Dit is een van de weinige performances die ik maakte zonder acteurs.

Dat werkt goed, het geeft het geheel ook iets neutraals, cleans, lichte afstand wat bij deze performance goed past. Het is de stem van het orgaan in je oor dat de intimiteit veroorzaakt.

8.Groeten van Keith Haring

Concept, tekst en regie. Tweetaktfestival 2004.

Wees welkom, als toerist in het leven van een ander! Wees welkom op ons podium van dertien etages! Een locatievoorstelling zonder weerga. Beginnen doet u in een lift. Daarna vleit u zich neer op een tussenétage en tot slot bereikt u een dak alwaar u uitkijkt op een straat. Een verhaal over junkieverdriet. Met knipogen naar Jotie T'Hooft en Kurt Cobain. Met de lift als bewegend theater, warme ontmoetingsplek. Mede gebaseerd op gesprekken met ex-verslaafden, voor een publiek vanaf 14 jaar.

Met: *Jo Decoster, Maaike Neuville, Hans van Cauwenberge.*

Locatievoorstelling in een lift van HetPaleis.

Toeschouwersaantal: 15

Tijd: 45 minuten.

Ruimtelijke opstelling:

De monoloog speelde in deel 1 zich af in een lift.

Een nietsvermoedend publiek staat een in een lift, die moedwillig geblokkeerd wordt door een jongere.

Hij wil een eind aan zijn leven maken, maar voor hij dat doet op het dak, wil hij zijn cavia een goede thuis bezorgen en probeert hij zijn dier aan het publiek te slijten.

Deel 2 speelt zich af op het dak, waar de jongere van plan is af te springen. Hij vertelt over zijn leven, zijn kwetsbaarheden, zijn verslaving, zijn verloren liefde, wiens studiootje en even later zij zelf we kunnen zien vanaf het dak.

Hij belt met haar, om afscheid te nemen, zij haast zich en duikt op, tussen de toeschouwers, om samen met hen te proberen te voorkomen dat de jongere zal springen.

Uiteindelijk komt er aan politie agent aangefietst, die de jongen weet te overtuigen niet te springen.

De agent komt ook het dak op, en neemt de zorg voor de jongen op zich en vraagt het publiek te vertrekken.

"Hoe vaak hebt u al in de lift oog in oog gestaan met een junk?

Bent u bang in de buurt van een gebruiker?

Weet u zeker dat ik de enige gebruiker ben in deze lift met capaciteit voor 20 personen oftewel 2500 kilo?"

Zintuiglijkheid, intimiteit en interactiviteit:

De voorstelling was een poging tot ongewenste intimiteit, een gedwongen samenzijn met een ex junkie Freddy.

Letterlijk en figuurlijk gedwongen worden zijn levensverhaal aan te horen. Freddy in de ogen te zien. Zijn kwetsbaarheid te beleven.

Als publiek voor een ongemakkelijke keuze te staan: zijn huisdier over te nemen en of Freddy zijn poging om een einde aan zijn leven te maken te voorkomen.

Is deze poging gespeeld of niet?

Is deze poging een strategie, een manier om zijn ex vriendin onder druk te zetten weer bij hem te komen?

Het gedwongen opgesloten zitten met zo'n 20 mensen in een kleine lift, is erg intiem.

Jezelf, de anderen te zien in de spiegel is onaangenaam.

Het feit dat je gedwongen nabij bent, de lichamelijke warmte van de anderen, anderen te kunnen ruiken, voelen, zien doordat de lift geblokkeerd is en je niet in het veilige donker van een blackbox zit, de tastbare, hoorbare aanwezigheid van een cavia die een andere eigenaar moet krijgen, gaf deze performance iets dwingends en confronterend. Het gevoel dat de frisse lucht opraakt, je elkaars adem inademt, het grimmige levensverhaal, de criminele kant waarmee de jonge crimineel koketteert gaf het gebeuren iets dreigends, onheilspellends ondanks het feit dat elke toeschouwer zich er van bewust is dat dit theater is, gespeeld, niet 'echt'

Het eerste deel had iets documentair in schriftuur wat het gevoel van getuige en een beetje deel te zijn van een reëel levensverhaal

…nee, ik ben niet gek geworden, ik weet precies wat ik doe, namelijk de beste act die jij ooit zult zien! Met publiek en al.

Ik zou maar snel komen kijken voordat het te laat is…..

Waar ik het over heb? Freddy goes down, all the way!

Live on stage, vanaf mijn podium van acht etages hoog.

De act die niemand vergeet!

Dan ben ik meteen van mijn miljoen schuld af en van mijn vier jaar probatie."

Het claustrofobe van de gijzeling in lift in deel 1, versus het dak, op de 12e verdieping met zijn wijde uitzicht over Antwerpen, en zijn duizelingwekkende diepte waar de agent opdook, bewerkstelligde een heftig contrast in ruimtebeleving, voelbaar zijn van diverse perspectieven.

In deel twee was er de frisse lucht, de hemel, de wolken, de diepte, de zon, de wind die als zintuiglijke elementen het gevoel van vrijheid voelbaar maakten.

De zintuiglijke elementen zijn hier, anders dan bij andere voorstellingen of performances, niet vanuit objecten toegevoegd, of vanuit andere externe elementen, hier genereerde de ruimte zelf de zintuiglijke beleving.

De tekst schreef ik geïnspireerd op de verhalen van ex verslaafde jongeren uit De Kiem, therapeutisch centrum in Moortsele met wie ik een tijd lang met theater werkte.

9) Beschaving voor Beginners. Bronksfestival & Tweetakt 2005

Concept, tekst en regie.

Inhoud: In een droom belandt Lodewijk de Veertiende in onze westerse beschaving. Een paar eeuwen vooruit in de tijd, maar volgens de Zonnekoning absoluut geen eeuwen vooruitgang wat beschaving betreft: de gevangenissen, de gekkenhuizen zitten vol. Er is veel geweld, terreur, criminaliteit…en het ergste van al: de mensen laten op vakantie hun huisdieren eenzaam en alleen achter in het bos! Lodewijk de Veertiende, Zonnekoning en Opperhoofd Der Beschaafden, Madame de Montespan en zes allerliefste minderjarige hofdames nodigen je uit op hun cursus Beschaving voor Beginners.

Vorm:

Een theatervoorstelling in de vorm van een 'beschavingscursus' geïnspireerd op de inburgeringscursussen.

Interactie: In de voorstelling waren er verschillende momenten waarop het niveau van beschaving van het publiek werd getest.

Er waren er diverse momenten om elementen van beschaving aan te leren: samen met iemand uit het publiek een hofdans aanleren / dansen , beschaafd een glas champagne drinken, je beschaafd kleden, een pruik dragen, elkaar beschaafd groeten, buigen ea. Ondertussen zag het publiek het ethisch en educatief niet zo verantwoorde gedrag van Lodewijk de 14e waardoor het publiek zich kon afvragen: wie of wat is beschaafd? Wie of wat niet?

Wie de beschavingscursus goed doorlopen had, kreeg een tenslotte diploma.

Duur: 45 minuten.

Publieksaantal: 25

Publieksopstelling: In het begin mocht het publiek plaatsnemen op stoeltjes en kijken naar een klassieke voorstelling, die al snel interactief werd en het publiek op allerlei manieren deel moest nemen, tussen, met de acteurs.

Zintuigen:

Geur: Het publiek werd geparfumeerd.

Smaak: Het publiek leerde beschaafd ‘ champagne’ drinken.

Zien: Het was een zeer visuele voorstelling, met kostuums van de opera, pruiken, de prachtige zaal in De markten, de maskers, de verkleedkleren.

Tast: Je mogen omkleden, poederen, een pruik dragen, elkaar moeten aanraken bij de hofdans waren allemaal kleine speelse tactiele elementen

Gehoor: Het publiek kreeg voorbeelden van beschaafd en niet beschaafd. Bijvoorbeeld breakdancen versus leren hofdansen op beschaafde muziek.

Corona proof: Beschaving voor Beginners zou alleen corona proof kunnen, als alle interactieve elementen eruit worden gehaald, dus dat zou een essentiële aantasting zijn van de vorm en het commentaar op de inburgeringscursus

10. De Blauwbaardkamer.

Performance gemaakt voor het Tweetaktfestival 2005 Concept, tekst, regie.

Structuur / verloop.

Het publiek, enkel 1 vrouw of meisje, krijgt aan de receptie / kassa een kommetje met rode vloeistof met daarin een sleutel. Ze krijgt een briefje van Blauwbaard met daarop:

W a a r s c h u w i n g :

Betreden op eigen risico.

Ben je zeker dat je naar binnen wil?

B L A U W B A A R D

Het publiek laat hun schoenen en sokken achter en loopt blootvoets naar de Blauwbaardruimte.

Het publiek vist met hun hand in dit kommetje de sleutel op. Hun hand raakt ‘ bebloed,’ bevuild.

Met de sleutel mag het de deur van de Blauwbaardkamer openen. Een kale lege ruimte

Hier is het pikkedonker. Het publiek staat in het donker, wacht en krijgt een stem te horen die je als de stem van Blauwbaard kan interpreteren. Blauwbaard ligt in het donker, naakt op de grond die bedekt is met lapjes vlees.

Na een tijdje strijkt Blauwbaard een lucifer af, hij steekt een kaars aan, in een kroonluchter van botten en laat de kroonluchter zakken. We zien de schaduwen die de botten op de muren maakt. We zien Blauwbaard opstaan van zijn bedje van vlees. Daar waar Blauwbaard lag, is er geen vlees, je ziet het uitgespaarde lichaam in een wit silhouet. Blauwbaard neemt het publiek bij de hand, en leidt hen blootvoets over een tapijt van vrouwenhaar naar een bankje.

Hij was de voeten van het publiek, droogt ze met veel zorg en aandacht. Geeft het publiek een rode stift en vraagt om de voornaam op zijn naakte lichaam te schrijven. Op de muziek van Erbarme dich neemt hij het publiek bij de hand en leidt hen naar buiten over een pad zonder vrouwenhaar. Het publiek sluit de deur weer af, gaat terug naar de kassa / receptie en levert het bakje bloed met de sleutel terug af, en haalt hun schoenen en sokken af.

Publieksaantal: 1

Duur: 10 minuten.

Leeftijd: 16 plus

Inhoud: De stem vertelt over straffen en gestraft worden. Ze spreekt over het over grenzen gaan, over het kwaad dat in elk van ons schuilt, over het monster in elk van ons, over het mens in elk monster en is een zintuiglijke pleidooi voor empathie en openheid en durven samenzijn met iemand die te ver is gegaan. Durven aankijken en durven aangeraakt worden door degene die over de schreef gegaan is.

Blijf bij me. Ik ben even wreed als jij. Wij hebben een bloedband. Kijk maar naar je handen, voeten. Niemand is onbevlekt. Niemand is schoon. Niemand is vrij van gruwel, wreedheden. Jij denkt dat ik een monster ben. Elk mens is een monster.

Ook jij kan ontsporen. Het is soms even wachten op de omstandigheden die jouw wreedheid doen ontkiemen, het geweld doen uitbarsten, het kwaad in ons wakker maken.

Zintuigen.

Geur: Er waren een paar zeer aanwezige geuren. De eerste geur die je neus prikkelde in het pikkedonker was die van vlees.

Daarna de geur van een afgestreken lucifer. De geur van ontsmettingsmiddel en tenslotte die van zeep.

Zicht: Er werd bewust gespeeld met donker – licht, met de timing van wanneer wat zichtbaar werd. Allereerst in het begin van de performance het niet kunnen zien waardoor de focus op luisteren en ruiken lag en op je tast, het bewustzijn van in het pikkedonker zijn, niet weten waar je bent, het aanvoelen van ik ben hier niet alleen, maar waar is de ander?

Elk element dat stapsgewijs onthuld werd, gaf een mysterieuze en soms intieme symbolische toevoeging van een vreemde schoonheid en poëzie. Soms bezwerend, soms angstaanjagend: het vlees op de grond, het uitgespaarde lichaam van Blauwbaard, de naakte man, de kroonluchter van botten en de bewegende schaduwen van de botten op de muur. Het vreemde tapijt van haar. De namen in rood handgeschreven op het naakte lichaam van Blauwbaard. De ouderwetse metalen teil met de zeer en de handdoeken ernaast. Het kommetje bloed met de sleutel.

Tast:

-Door de sleutel uit het kommetje bloed te moeten vissen, raakte je hand bebloed en alleen met deze bebloede hand / sleutel kon je je toegang verschaffen tot de kamer van Blauwbaard. Vanaf de start werd je visueel en tactiel een medeplichtige.

-Je moest op blote voeten naar de kamer wat licht ongemakkelijk aanvoelde en iets van een ritueel had, alsof je een reinigingsritueel zou moeten ondergaan?

-Je werd bij de hand genomen door een naakte Blauwbaard.

-Je werd blootsvoets geleid over een tapijt van vrouwenhaar.

-Je voeten werden gewassen met zeep en warm water en vervolgens met veel zorg gedroogd. Blauwbaard zit aan je voeten. Nederig en toegewijd.

-Je moest je naam met de hand op het naakte lichaam van Blauwbaard achterlaten.

Dit alles in een kale, spaarzaam verlichte ruimte.

Horen:

In het begin is er de stilte. Een uitnodiging om in het absolute donker de stilte te beleven.

Vervolgens is de stem die een redelijk abstracte tekst brengt, een opgenomen stem die als het ware vanuit het verleden de stem, gedachten van Blauwbaard vertolkt, waar je in het begin naar luistert, maar stem en beeld, ervaring concurreren met elkaar om de focus.

Blauwbaard zelf, spreekt nooit, enkel door zijn handelingen.

Er is het geluid van water, bij de voetwassing.

Op het einde is er Erbarme Dich, van een indringende overweldigende schoonheid die je begeleidt naar de uitgang.

Proeven: Niet aan de orde.

Intimiteit:

De Blauwbaardkamer is een van mijn intiemste performances met de meeste zintuiglijke elementen zoals hier boven beschreven.

De contrasten: donker – licht, gekleed-naakt, zichtbaar -verborgen, leven-dood, man – vrouw, besmeurd-rein, goed-kwaad, straffen-bestraft worden, macht-machteloosheid waren voelbaar en versterkten de ervaring van een ritueel dat elementen van een reinigingsritueel had, en iets van een rite de passage.

Er waren beelden en belevingselementen die refereerden aan de bijbel, het Jezuspersonage, er waren beelden en zintuiglijke belevingselementen die refereerden aan het sprookje. Het geheel was een bevreemdende mix van poëzie, horror, schoonheid, ontroering, overgave, afkeer en angst.

Het feit dat er 1:1 wordt gespeeld geeft de Blauwbaardkamer iets zeer kostbaars, unieks, en exclusief.

Publieksopstelling:

Deel 1: Het publiek staat. Blauwbaard ligt.

Deel 2:Het publiek zit. Blauwbaard zit aan hun voeten, is lager dan het publiek.

Deel 3: Het publiek en Blauwbaard lopen op gelijke hoogte.

De locatie:

De kale, verlaten locatie had geen invloed op de performance.

Idealiter lag de Blauwbaardkamer dieper gelegen, zoals in een kelder waardoor de weg die het publiek moest afleggen, iets van een afdaling kreeg, maar dit was geen vereiste en niet altijd aanwezig.

Iets waar ik achteraf aan dacht als mogelijke toevoeging is dat niet alles in 1 lege ruimte zich afspeelt, maar in verschillende ruimtes waardoor het ritueel zich meer opsplitst, niet alles direct zichtbaar wordt, en het gevoel een bepaalde weg te moeten afleggen, nog versterkt kan worden.

Corona: Deze performance zou corona proof kunnen als publiek en Blauwbaard beiden een masker zouden dragen, de ruimte geventileerd zou kunnen worden, de teil tussendoor ontsmet zou worden, per persoon een handdoek, de handen van Blauwbaard en het publiek voor en na ontsmet zouden worden (dit zou zelfs een deel van het ritueel kunnen worden) Blauwbaard een masker geven zou veel van de expressie en intimiteit weghalen, hoewel de aard en vormgeving van het masker van Blauwbaard ook iets bevreemdend en gemuilkorfd kan toevoegen.

11. De Tafeldanseres

Dansperformance Tweetakt festival 2005

Ooit al eens zo'n brilletje op je neus gehad
Om door kleding heen te kunnen kijken….?
En? Beviel het resultaat?
Bij deze dame volstaat het je ogen wijd open te houden
Laat je verrassen door deze striptease
Laat je meevoeren in haar wervelende naakte waarheid
Laat je kijk op vrouwelijk schoon verruimen
Door deze danseuse dissectée

Dans: Iris Bouche **Concept en regie:** Hanneke Paauwe **Kleed:** Bruno Herzeele en Elke Thuy.

Structuur: Geïnspireerd door de striptease en table dancing ontstond deze interactieve performance in samenwerking met danseres Iris Bouche.

Tijd: De performance duurt plusminus 10 Minuten

Er was eens en het bleef komen

en het bleef

theater moet niets. Behalve boeien

Opstelling: In een cafe ruimte, foyer, festivalruimte met tafels, stoelen staat er een lege tafel. De danseres gekleed in een enorme baljurk springt op de tafel. Ze danst op muziek, voor het publiek rondom haar. Tussen de tafels.

Interactie: Het publiek mag zelf de 'striptease' in gang zetten.

Op het groteske en sprookjesachtige kostuum zitten ronde stukjes textiel bevestigd, vastgestrikt.

Het publiek, dat de danseres zelf uitkiest, mag haar deels ontkleden, de strik losmaken, waardoor we steeds een naakt lichaamsdeel te zien krijgen. In détail. Op foto, onder het ronde stuk textiel.

Elk lichaamsdetail zit op een andere plaats dan gebruikelijk. Bijvoorbeeld een oog op pubishoogte.

Een tepel op keelhoogte. Een paar lippen op de nek. De danseres zal al dansend en spelend met haar publiek alsmaar naakter worden en een bevreemdend beeld van vrouwelijk lichaam geven.

Op deze manier ontstaat er een speelse humoristische band tussen danseres en mensen uit het publiek. Wordt het publiek uitgenodigd om op een andere manier naar het vrouwelijk lichaam te kijken.

Wordt het gegeven striptease op een associatieve manier gelinkt aan dissectie.

Aan het een object maken van een lijf.

Hoeveelheid publiek:

De danseres danst op en tussen de tafels. Er is dus steeds een klein publiek dichtbij, maar iedereen in de ruimte kan haar volgen al etende en drinkende.

Intimiteit: Er wordt gespeeld met dit gegeven. Er lijkt iets van intimiteit, een vleugje erotiek te kunnen ontstaan, iets ondeugends tussen danseres en publiek, maar tegelijkertijd wordt de intimiteit uit haar context gehaald. Het publiek raakt te danseres aan, kleedt haar uit waardoor ze naakt wordt/lijkt, maar de opdeling van het lichaam, de vreemde details maken van het vrouwelijk lichaam een object dat afstand creëert, object wordt, iets medisch krijgt en waardoor alle erotiek verdwijnt.

Het maagdelijk witte kleed krijgt iets van een ziekenhuisbed, kleed.

Het sprookjesachtige van het begin, verandert van sfeer.

Corona proof: Deze korte performance speelt in foyers, bars, openbare ruimtes waar mensen samen zitten aan tafels, moesten dit bubbels zijn, en de mensen hebben hun handen ontsmet, dan zou dit corona proof te organiseren zijn.

Repetitiefoto.

12. In Memoriam

Tekst en regie in opdracht van Musica Sacra 2005.

Speelde in Vlaanderen, Duitsland en Nederland, werd geselecteerd voor International cafe Theatrefestival en ontving de Jugendtheaterpreis Baden Württemburg 2010.

Werd vertaald in het Engels, Duits, Lets, Frans.

Locatie: Een vijftal plekken op een begraafplaats.

Hoeveelheid publiek: Maximum 40 personen.

Structuur: De voorstelling bestaat uit 4 monologen en een gezamenlijke eindscène, die buiten gespeeld worden. Per voorstelling worden de speelplekken bepaald.

Het publiek wandelt (onder begeleiding van mij) van de ene speelplek naar de andere en ontmoet daar een lid van de familie die een zoon/broer hebben verloren. Ook de overleden broer verschijnt.

Interactie: Het publiek staat / zit steeds dicht bij de speler, soms wordt het een vraag gesteld, soms wordt hen gevraagd zich iets voor te stellen, de ogen even te sluiten enz. Het publiek draagt een reeks olielampen waarmee ze over de begraafplaats wandelen, het pad verlichten voor elkaar, en waarmee ze steeds de speler belichten, door de lampen in een have cirkel op de speelplek te zetten.

Licht: De voorstelling begint in bij schemering en tijdens de voorstelling wordt het steeds donkerder.

Arno, de overleden zoon doet een zwaardgevecht met lichtgevend zwaard, verdwijnt weer in het veld tussen de graven, alleen het licht van het zwaard is nog zichtbaar en lost dan op in de donkerte.

Nora vormt ergens in de voorstelling een beeld waar ze de naam ARNO gevormd uit allemaal theelichtjes, aansteekt, waardoor de naam Arno even tot leven komt via de kaarsen, maar regelmatig ook uitgeblazen wordt door de wind en zo weer verdwijnt.

Foto Driekus de Bruijn

Ik werk alleen met natuurlijk licht, olielampen en wat kaarsen.

Het licht van de omgeving bepaalt mede het licht, maar door het invallen van de duisternis, krijgt de begraafplaats meer focus, beslotenheid, intimiteit.

Her en der staan er regelmatig graflichtjes die door de duisternis meer en meer opvallen.

Soms is er een maan zichtbaar en/of sterren.

Zintuigen:

Horen: Er is de gespeelde tekst, de stiltes, het gezang, het live klokkengelui, maar ook spelen de geluiden van de omgeving een rol. Vogels, geritsel van kleine dieren, plots opvliegende vogels, omgevingsgeluiden, ambulances, een vliegtuig, het kraken van takken onder onze voeten, krekels, al deze geluiden hebben hun invloed, spelen een kleine rol in het geheel. Zo was er bijvoorbeeld op de begraafplaats van Laken, vlakbij de A12 net op een stilte in de voorstelling, een botsing hoorbaar gevolgd door een ambulance waardoor de fragiliteit van het leven opnieuw voelbaar was, maar ook het aanwezige verkeer gaf gevoel van het leven gaat verder.

Voelen: Soms is er een warme zon, soms de koude als de schemering invalt, soms de wind. In de tekst wordt het publiek her en der aangespoord om andere zintuigen even uit te schakelen en te voelen.

Wat is het lekkerste dat je ooit geroken hebt? Kom. Denk na. Ik zou antwoorden: een kind. De kruin van je eigen kind. Ga allemaal maar liggen. Ja, ga gerust liggen en sluit je ogen Leg je oor op de grond, en luister. In deze grond liggen vele verhalen begraven. De aarde zal ze je vertellen. Als je in staat bent om te luisteren, dan hoor je de stem van de stilte. De vele stemmen van het verdriet. Je durft niet te gaan liggen? Je wil niet dicht bij de doden liggen. Te vroeg, denk je, of te eng….ach, op een dag liggen we hier allemaal. Ruik je het, de aarde, de bomen, het gras? Hoor je het ritselen, het ruisen? Voel de duisternis, de nachtlucht op je huid, de uitgestrektheid van de wereld onder de grond, de wereld onder je voeten. Ik heb hier van alles begraven. Verkeersdoden. Zelfmoordenaars. Bootvluchtelingen. Slachtoffers van geweld, criminaliteit, ouden van dagen. Pasgeboren baby's in schoenendozen, doden in kisten, of in lakens gewikkeld. Ik heb duizenden keren : 'Innige deelneming' gezegd. Elke dag zie ik kilo's zand en liters tranen. En hysterie, verbijstering, schaamte. Agressie. Stilte. Ik dacht dat ik wist wat verdriet was. Ik wist van niks, tot ik mijn eigen kind begroef.

Zien: De begraafplaats is zintuiglijk erg aanwezig. In beeld: de grafzerken, vaak monumentaal, de bloemen, foto's, de opschriften. De bomen. Kapelletjes. Verval van graven en tombes.

De beelden uit de voorstelling, zoals de vechtende engel met zijn lichtgevend zwaard, de moeder die de speelgoedauto met koplampen van haar overleden zoon tussen de graven laat rijden, de kaarsen die de naam ARNO vormen, de dochter verkleed als groteske fee met een tak van een paar meter als haar toverstokje, de dansende engel die een stukje van de choreografie uit de musiccal danst. Engelenbeelden. Kruisen. Stenen op sobere Joodse graven. Schuin geplaatste graven richting Mekka voor Moslims. Kindergraven vol speelgoed.

En buiten de begraafplaats lichtreclames, lantaarnpalen, huizen met verlichte kamers, vogels en soms een vlinder, wat erg mooi is:

Vader: *Ik ging naar huis. Kuste mijn vrouw wakker. Ze was aan het dromen over Arno, dat voelde ik. Ik streelde haar voorzichtig alsof mijn vingers een stukje vlinder waren. Ik drukte mijn natte wangen tegen haar aan en zeg: 'Mia, ons' Arno is weg, maar ik wil jou niet verliezen.' Ze komt in mijn armen, ik sluit haar in en denk aan de takken van de treurwilg. Aan de vlinder in het trillende licht. Ik fluister in haar oor: 'Verdriet, dat moet je vleugels geven. Dat moet kunnen vliegen, zweven. Soms landen. Verdriet moet lucht hebben. Tranen moeten verdampen. Soms moet een mens regenen, anders is het altijd bewolkt in je kop.'*

Proeven: Na de voorstelling is er thee, koffie, een glas wijn, een jenevertje een broodje, zoals bij een echte begrafenis. Als we in november, Allerzielen, of in de winter spelen, zijn er vuurkorven en dekens, wat een prachtig beeld geeft, rijen van mensen die onder dekens als een processie over het kerkhof lopen.

Ruiken: Er zijn de geuren van de natuur, de bomen, de bloemen, de wind die een stadgeur aandraagt, de geur van de aarde, regen, de olielampen.

http://hannekepaauwe.be/node/14

Trailer: https://www.youtube.com/watch?v=rt3wlDwwHzM&t=2s

Foto © Maaike Buys

Corona-proof:

Het grote voordeel van deze voorstelling is dat ze geheel en al in de buitenlucht speelt.

Om ze volkomen corona-proof te spelen, zou het publiek in bubbels gezeten moeten zijn, met tussen elke bubbel een stoel en als er twee rijen stoelen zouden zijn, daar een meter tussen.

Dat betekent praktisch dat er een kleinere groep aan publiek aanwezig kan zijn, ook omdat de lege ruimtes op de gemiddelde begraafplaats niet uitgebreid aanwezig zijn.

13.Vrouw op bestelling Tekst en regie Tweetaktfestival 2005

Deze performance is een variant op Theater aan Tafel waar kinderen alle rollen speelden, hier zijn het alleen actrices.

Inhoud: Het publiek kan een vrouw bestellen, bij zich laten komen, zoals je een escorte dame kan bestellen.

Het intieme bezoek aan tafel, neemt echter geen erotische wending. De vrouw staat niet ten dienste van de man/nen die haar bestelt, maar eist zelf de aandacht op.

Per bestelde rendez vous krijg je een donkere, bizarre, soms fascistoïde kant te zien die je niet verwacht, laat staan graag zou zien.

Publiekopstelling in de ruimte:

Het publiek zit aan tafeltjes, zoals in een bar / restaurant.

In kleine groepjes van mensen die elkaar kennen. Familie. Vrienden. De actrices komen/spelen aan tafel.

Structuur:

Er is een ontvangstdame, zij komt aan tafel om een bestelling op te nemen.

Er is per tafel een menukaart met scènes die je kan bestellen.

Er zijn enkel vrouwelijke actrices die aan tafel de bestelde scène komen spelen. Zij worden door de ontvangstdame gestuurd naar de tafel van bestelling. Na afloop gaat de actrice terug naar de toog, en kan haar scène opnieuw besteld worden.

Er wordt aan tafel, soms onder, tussen het publiek gespeeld, soms op schoot. Dichtbij in elk geval.

Welke rol speelde de locatie?

De locatie, een festivalfoyer, met een bar met een toog, was belangrijk voor de sfeer.

De vorm, theater op bestelling via een menukaart heeft iets speels, er wordt speciaal voor jou, jouw tafel gespeeld, door een vrouw naar keuze.

Jij mag als publiek zelf kiezen wat je gespeeld wil zien of niet wenst te zien.

Jouw tafel en entourage wordt een klein podium, iedereen aan en rond de tafel wordt een 'publiek' beeld in de ruimte, de interactie tussen spelers en publiek is zichtbaar voor iedereen.

Het publiek is samen, alle tafels in dezelfde ruimte, en tegelijkertijd apart.

De locatie versterkte de inhoud (een vrouw op bestelling) de sfeer, de dynamiek, de interactie tussen de tafels, en tussen de tafel en speler per scène. De ruimte gaf energie en bestemde ook een bepaalde choreografie van spelers, ontvangstdame en publiek.

De sfeer zou nog sterker kunnen werken als de foyer / het festivalcafé een kleinere intieme ruimte zou zijn, en meer de sfeer van een nachtclub zou hebben.

Tijd:

Elke scène duurt 10 tot 15 minuten.

Het feit dat de scènes allen heel kort en verschillend waren, verhoogde de nieuwsgierigheid bij het publiek.

Simultaan worden er meerdere scènes gespeeld.

Simultaan zijn er de reacties van het publiek, wat een zeer dynamische sfeer geeft, tussen alle tafels, tussen de actrices en hun publiek, het geeft een beetje de sfeer van een happening. Een feestje.

De vorm gaf het publiek een bepaalde macht: ik kies, ik word bediend.

Ik heb recht op alle scènes van de menukaart.

SLAUGHTERHOUSE LIVE!

Interactie:

Het publiek bestelde via de ontvangstdame, die vervolgens de actrice naar de tafel bracht.

De actrice speelde een korte scène, zeer dicht bij haar publiek. Aan tafel.

Er was geen sprake van een blackbox-situatie, speler en publiek deelden hetzelfde licht, dezelfde ruimte: de tafel en de directe kring errond.

Het publiek werd direct bevraagd, aangesproken, in de ogen gekeken, om een reactie gevraagd en soms in een rol gezet.

Alles was zichtbaar, ook het publiek zag elkaar, de onderlinge reacties van de groep aan een tafel, maar ook de reacties van andere tafels waren zicht en voelbaar.

In de scène Slaughterhouse live bieden twee louche dames het publiek de kans iemand uit hun leven te laten verdwijnen:

A: D'r wordt niet zo graag over gesproken

F: Toch niet in het openbaar

A: Maar iedereen heeft er last van

F: Sommige mensen wat meer, anderen minder, maar….

A: We hebben allemaal wel iemand aan wie we een hekel hebben.

F: Er is altijd wel iemand, die u wel eens " een lesje zou willen leren"

A: Iemand van wie u denkt: Die verdient wel eens… een stevig pak slaag.

F: Uw buurvrouw, die altijd zaagt en ruzie zoekt.

A: Uw chagrijnige echtgenoot (e)

F: De werkgever die u slapeloze nachten vol stress bezorgt.

Uw minnaar, uw eigen kind?

A: Het mag niet, maar soms kan dat deugd doen, iets doen wat niet mag.

F: Wat staat er op uw verlanglijstje?

A: U vraagt, wij leveren.

F: U droomt, wij realiseren.

A: Wij leven niet meer in de tijd van de holbewoner.

Toen nam u zelf een knuppel ter hand. Nu heeft u geen knuppel meer.

En vooral geen tijd. En als u de tijd heeft, dan heeft u de moed niet.

F:Misschien heeft u de moed, dan heeft u teveel verantwoordelijkheden om het risico te nemen.

Geen nood. Wij vullen dat gat in de markt. Doen wij het niet, dan doet een ander het wel.

A:Wij leven in een tijd waarin alles kan. Het mag misschien niet, maar het kan. Waar een wil is, is een weg.

En waar geld is, is een snelweg.

Intimiteit:

Er was een zekere intimiteit, door de nabijheid die voor zowel publiek als actrice soms wel confronterend was. Voor het publiek omdat ze een verhaal te horen kregen, waar ze misschien niet direct op gehoopt hadden.

Voor de actrice omdat 'haar' verhaal, inhoud wellicht niet het gewenste, of verwachtte verhaal was dat het publiek wilde horen.

Er was bij het volwassen publiek soms schroom om iets te bestellen, ze waren een beetje bang voor de nabijheid, het verhaal en wilden liever hun pint of koffie drinken zonder aandacht te moeten geven aan een actrice/moeilijke inhoud.

Niet elke actrice vond de vorm en nabijheid door deze vorm, aangenaam om te spelen.

Er was bijvoorbeeld de scène van twee punkmeisjes die hun moeder véél te aardig vonden:

Lara: Wij hebben een vreselijk aardige moeder.

Nina: We hebben er alles aangedaan om haar minder aardig te laten zijn. We hebben voor duizenden euro's gebeld en gesurft.

Lara: We hebben tonnen snoep gepikt in de GB.

Nina: De politie heeft ons opgepakt…We hebben gespijbeld

Lara: Drugs gepakt

Nina: Elke dag stonden we met een ander vriendje voor haar neus te kussen.

Lara: Ik heb gekust met een kale werkloze van 55 jaar die stotterde

Nina: Ik had een tandeloze Franstalige zwerver vol luizen. We kusten in bad, het water was zwart.

Beiden: Ons ma bléét aardig.

De actrices konden zich nergens achter verschuilen, zich niet verstoppen, ze moesten alles geven en als er iets fout ging, het direct terplekke oplossen. Het was soms voor een actrice niet eenvoudig om, als vrouwelijk niet sympathiek personage, het publiek mee te nemen in haar wereld en denken.

De nabijheid gaf een zeker ongemak bij het publiek: je kon de aanwezigheid, het verhaal niet negeren, je zat niet veilig in een blackbox en je kon je bestelling niet dumpen, of laten staan als een niet zo lekker taartje of platgeslagen pint.

14. Rendez-Vous

Concept/tekst/regie in opdracht van Jonge Hartenfestival, Groningen.2006

Speelde in Nederland, Engeland en Vlaanderen.

Aantal publiek: 1

Duur: 15 minuten.

Opstelling in de ruimte: Er is een ontvangstruimte en een Rendez-vous ruimte.

Verloop: Het publiek wordt ontvangen in een soort sober kantoortje. Ze noteren hun naam. De ontvangstdame of heer neemt de hand van het publiek, laat het publiek een vinger in een stempeldoos drukken.

Op een kaartje wordt hun blauwe vingerafdruk gezet.

Het publiek doet de schoenen uit en veegt de handen schoon.

Vervolgens wordt het publiek naar een tweede intiem verlichtte ruimte gebracht.

In het midden staat een doodskist, daarnaast twee sokkels met elk een glazen vaas met lelies.

Het publiek wordt gevraagd in de kist te gaan liggen, en kort de ogen te sluiten. Er wordt een foto gemaakt van het publiek als (toekomstige) dode.

Het publiek wordt alleen gelaten in de ruimte.

Vervolgens hoort het publiek een muziekje uit een ouderwets muziekdoosje, en beseft dat ze toch niet alleen zijn. Een actrice in een wit kleed gaat aan het hoofd einde staan. Er wordt rond de kist gespeeld.

Er zijn kleine zintuiglijke elementen, en veel vragen die te maken hebben met hoe jij als publiek je leven tot nu toe hebt geleefd. Je wordt geconfronteerd met je eigen sterfelijkheid en met de tijd die nog voor je ligt. Op het einde zingt de actrice een lied en laat het publiek alleen.

De ontvangstdame / heer haalt het publiek naar het kantoortje, waar ze hun schoenen weer aantrekken.

Ze krijgen hun eigen doodsprentje mee: een sober kaartje waarop hun vingerafdruk staat, hun naam, de datum, de foto van het publiek (m/v) in de kist en de tekst: Fijn dat je er was.

Zintuigen:

Reuk: De rendez vous ruimte ruikt naar de lelies is de vazen.

Proeven: De actrice draagt een transparant medaillon met daarin grove korrels zout. Op een bepaald moment krijgt het publiek heel voorzichtig een korrel op de hand of mond gelegd.

Als jij er niet meer bent

Zal er een zee van tranen zijn

Of een vingerhoedje vol?

Zal de wereld verbleken

Als de kleur uit je lippen trekt

Je huid de kleur van as aanneemt?

Zien: De ontvangstruimte is indrukwekkend in zijn eenvoud en sobere schoonheid en tegelijkertijd is de kist afschrikwekkend.

De actrice, die er als een soort wezen uitziet, sommige mensen maken de associatie met een engel, is prachtig om te zien.

De actrices die spelen hebben elk hun eigen schoonheid en présence.

Het eigen doodsprentje is zeer confronterend om te zien, een onmogelijk beeld wordt ons voorgeschoteld: in het leven zullen we onszelf nooit met gesloten ogen in een kist zien liggen, als een overledene, hier wordt onze dood zichtbaar en voelbaar.

Tast /Voelen: Het zetten van je vingerafdruk op een kaartje, voelt vreemd, je laat een persoonlijk spoor achter, een klein privé landschap, het heeft iets van een controle van een overheidsdienst, afgeven van je identiteit, en je behoudt de sporen, de blauwe vinger blijft een tijdje aanwezig.

Het plaatsnemen in de doodskist is voor veel mensen een overwinning. Eenmaal in de kist is er ruimte om te voelen: hoe ligt die kist, hoe kijk ik van hieruit naar de wereld, naar de actrice die boven, van opzij, rond mij speelt, zingt, vragen stelt, zintuiglijke prikkels aanbiedt, zoals een lichte streling met een pluim die je later mee krijgt.

Hoe is het om als publiek te liggen?

Hoe is het om iemand boven mij te hebben, die voor mij speelt, zingt, vraagt?

Wat doet deze opstelling met mij als toeschouwer? Hoe beïnvloedt dat mijn beleving?

Sommige mensen vinden het relaxed, ze ervaren de kist als een veilig bed, anderen vinden het intimiderend om liggend en laag te zijn, en hebben het gevoel dat de actrice macht over hen heeft.

Er zijn ook kleine aanrakingen, er wordt een hand vastgenomen, je wordt gestreeld met een pluim, je krijgt een korrel zout op je lip, je krijgt een kus op je voorhoofd ea.

Gehoor: Er zijn verschillende elementen waarmee gespeeld wordt: de stilte die het publiek soms associeert met afwezigheid, en alleen zijn. Met aan je lot overgelaten worden. Rust. Er is muziek: het muziekdoosje, het lied dat er voor jou gezongen wordt.

Er zijn de vele vragen waarop je antwoord mag geven, maar je mag ook gewoon luisteren.

Corona-proof:

Deze performance zou in principe corona-proof kunnen, indien we de kist tussen elke sessie door zouden ontsmetten, en met wegwerplakens zouden werken, en de actrice op 2 meter van het publiek zou spelen en zou afzien van aanrakingen, en beiden hun handen zouden ontsmetten.

Het zou interessant kunnen zijn dit uit te testen, anderzijds vermoed ik dat de nabijheid van de actrice, het spelen met dicht bij, ver(der) weg, de aanrakingen, alle zintuiglijke elementen, als dat alles wegvalt, er een groot deel van de intimiteit wegvalt en dat zou toch jammer zijn.

14 Sneeuwwitje en de 77 vergiften

Monoloog met installatie voor het festival Zeekaravaan Oostende 2009. Werd uitgewerkt tot een avondvullende voorstelling 2011 die in Vlaanderen en Nederland meermaals toerde. Werd in 2010 vertaald en regisseerde ik opnieuw in Stuttgart /Duitse versie, festival Schöne Aussicht op locatie.

Locatie: Een leeg en vervallen herenhuis met diverse kamers in Oostende

Hoeveelheid publiek: 25

Leeftijd: 7 plus.

Verloop:

Het publiek kan vrij door het oude huis wandelen, van de kelders tot de nok. In elke ruimte, verborgen hoekje, overal zijn er beelden te ontdekken die op zichzelf staan, maar op een associatieve manier verband houden met de monoloog van Sneeuwwitje.

Uiteindelijk gaat de kamer van Sneeuwwitje open.

Sneeuwwitje ligt er in een glazen kist, met haar Miss World Sjerp om in haar prinsessenkleed met een sleep van tien meter lang.

Inhoud: De monoloog gaat over de wreedheid van mensen, en van de stiefmoeder in het bijzonder, de wreedheid van de natuur en van sprookjes. Over het gemis van de moeder die je niet gekend hebt, die stierf in het kraambed en hoe Sneeuwwitje omgaat met dat gemis. Over Sneeuwwitje die naar een school voor probleemgevallen gaat (De Vuilbak) omdat ze niet meer spreekt, en tuintje giftige planten kweekt om zich te verdedigen tegen haar stiefmoeder en de pesters op school.

Invloed van de locatie:

Het vervallen leegstaande pand in Oostende was een bron van inspiratie voor de aard van de beelden.

Er was eerst de tekst, vol met beelden en sferen en het gelaagde Sneeuwwitje personage, jong en oud.

De duistere kelders, het vervallen trappenhuis, de nissen, hoekjes, slaapkamers, eetruimte, de desolate keuken ed vertelden als het ware wat er aan beelden, objecten en taferelen konden worden opgesteld, samen met de tekst.

De installatie werd in Mechelen en in Duitsland opnieuw opgesteld, de ruimtes daar vroegen om andere opstellingen, combinaties, sferen, dus de locatie, de plek heeft een grote invloed op de beelden, het parcours, de dramaturgie van de beelden en de balans tussen tekst en beeld, wat wordt waar verteld en hoe.

Trailer / compilatie: https://youtu.be/Mm_BI8O0G2Y

Coronaproof:

De installatie lijkt me prima corona proof te realiseren, door het publiek in kleine groepjes te laten komen, in hun bubbel. Handen onstmetten op voorhand, dan kan alles in het parcours gedaan worden, wat er gevraagd / aangeboden wordt aan het publiek.

Om de monoloog zelf corona proof te laten spelen, vraagt een grote speelruimte waar de bubbels op anderhalve meter veilig van elkaar vandaan kunnen zitten.

Het vraagt om de mogelijkheid om de ruimte tussen de speelsessies door te kunnen verluchten,

maw de grootte van deze speelplek moet voldoende groot zijn.

15 Wonderkind/l'Enfantastique

Filmische installatie 2011, tekst en regie.

Een sociaal artistiek project met mensen uit de wijk rond Bronks. Opdracht Bronks, Brussel.

Twee films, met kleine interactie dmv bluekey, gemaakt met kinderen van de Buiteling en uit Molenbeek.

Met Haider Al Timimi als de geest Farouk al Fahrid.

Locatie / opstelling in de ruimte:

Een speciaal ontworpen gebouwtje wordt buiten geplaatst. Het is versierd met abstracte tekens geïnspireerd op Arabische kalligrafie.

Van binnen is het her en der bekleed met blue key stof. Er is een grote zetel waarop het publiek gaat zitten.

Tijd: Het bezoek aan de installatie duurt ongeveer 15 minuten en Wonderkind kan doorlopend spelen.

Aantal publiek: 12

Corona proof: Als het publiek in een bubbel komt, er voldoende blue key capes zijn voor het publiek, is dat perfect mogelijk om veilig te laten gebeuren.

Beelden: https://misterbox.be/2016/12/09/wonderkind-hanneke-paauwe/

Intimiteit: Binnen in het gebouwtje wordt de film geprojecteerd. Omdat het publiek in blue key kledij zit, dicht bij elkaar, en er enkele objecten zijn bekleed met blue key stof, verspringt het beeld van plaats, en komt de geest, een van de personages uit het verhaal, heel dichtbij het publiek en wordt het publiek deel van het verhaal op een speelse humoristische manier

Het feit dat iedereen blue key kleding aan heeft, schept een komische en in het begin bevreemdende band.

Verloop: Het publiek wordt ontvangen door een gastvrouw/heer gekleed in kleed geïnspireerd op een djellaba / tulband gemaakt van blue key stof.

Hij/zij reikt het publiek eenzelfde kleed aan, ook gemaakt van blue key stof. Het publiek trekt dit aan en neemt plaats.

Er zijn twee verschillende scenario's, per ' voorstelling is er 1 verhaal, waarin het publiek zelf in beeld komt, deel wordt van het verhaal, door middel van blue key, geholpen door een onhandige geest. Inelk verhaal heeft het kind een bepaalde droom, die het, door het overwinnen van diverse hindernissen, kan realiseren. De acteurs waren kinderen, moeders, de lokale boksclub, zwemclub ea, de enige professionele acteur was Haider al Timimi.

Interview met Imane en Jawad, de hoofdrolspelers in de film

I: Ik ben Latifa in de film. Het is een meisje dat ervan droomt om te vliegen. Ze probeert het op allerlei manieren: door heel hard te fietsen en haar handen los te laten, of door van een hoge ladder te springen. Maar het mislukt altijd...
J: En ik speel Rachid. Die droomt ervan catch-kampioen te worden. Op een nacht wordt hij wakker door een droom, en gaat hij zijn tanden poetsen. Plots komt er een geest uit zijn beker tevoorschijn. Die geest zegt tegen Rachid ... (stopt plots) Ah nee, dat mag ik nog niet verklappen, hé!!

:

https://www.bruzz.be/sorry-snorry-wonderkindl-enfantastique-bronks-2011-05-26

16 Russische Rolmops

Een locatietheatervoorstelling in de buik van een vrachtschip.

Een expositie rondom het vrachtschip, langs het kanaal, over wat geluk is voor diverse inwoners van Brussel, gemaakt met kinderen van Het Klein Kasteeltje (asielzoekerscentrum)

Het binnenvrachtschip 'Eliane', gelegen in hartje Brussel, is het spannende decor voor 'Russische Rolmops'.

Inhoud: De piepkleine Harald heeft een mama die ongelukkig is. Elke nacht klimt Harald stiekem op een boot op zoek naar iets dat zijn mama gelukkig kan maken. Hij maakt onderweg wonderlijke avonturen mee:

Een gsm valt in het water en blijft spreken.
Een muzikale mummie dwaalt rond in het donker.
Een vreemde prins wil voor altijd en altijd gelukkig zijn.
Een eenzame zilverspin schrijft liefdesgedichten.
Baby Boris heeft een vreselijk stinkende adem.
Een zeemeermin verzorgt wrakken... .

Russische Rolmops is familietheater dobberend op het kanaal
Een spannende zoektocht naar geluk langs verhalen, beelden en verrassingen in en rond het vrachtschip De Eliane.
Wie in de donkere buik van de boot durft klimmen, is welkom. Bange ouders worden best vergezeld door hun kinderen.
Samen met kinderen van het Klein Kasteeltje en nieuwkomers uit de buurt, neemt Hanneke je mee op tocht.

Trailer: https://vimeo.com/58079981

Uit de foto expo reeks: Wat geluk is voor….Rania, Amir en Nabil.

JOLLY TOYS

Interactiviteit:

Het publiek werd buiten ontvangen met een klein glaasje en mocht daarna afdalen in het vrachtschip..

Er waren momenten in de voorstelling waarin het publiek om hulp gevraagd werd in de zoektocht van de kleine Harald naar geluk voor hemzelf en vooral voor zijn depressieve moeder.

Het draaien van een muziekdoosje, om lieve muziek te verzorgen bij de een scène die romantiek miste bijvoorbeeld.

Een vraag beantwoorden, iets vasthouden, klinken op de romantiek, zingen.

Na de voorstelling mocht het publiek zelf alle tafereeltjes bezoeken en bekijken, zowel binnen als de foto expo buiten.

Zintuigen:

Zien: De voorstelling was een reis, een zoektocht naar geluk, waarin de kleine Harald steeds zeer bijzondere figuren ontmoet, die hem verder helpen, of hem vastzetten, problemen opleveren, hem uitdagen.

Elke nacht beleeft Harald een ander avontuur.

Elk avontuur had een andere vorm, er was een schimmenspel, een horrorscène, er waren liederen met een muzikale mummie, er was een monoloog van een zeemeermin.

Elk avontuur had een eigen visuele wereld, waardoor kinderen hun ogen uitkeken. Zowel qua kostuums, als props, als licht.

Het licht was zeer eenvoudig, maar duister. Alles werd verlicht met kleine lampjes, er waren geen spots.

Voelen/Tast: Omdat we op een boot speelden, waren er schommelingen door het water, zeker als er een boot voorbij voer. Dat droeg bij tot het reisgevoel, het onderweg zijn, het gedragen worden door de boot. Verder was er net specifiek gewerkt, iets gemaakt waar de tast een rol speelde.

Gehoor: Er was de live muziek, soundscape verzorgd door de muzikale mummie, er was live zang, er waren de kleine vertellingen, maar er was ook het geluid van buiten, de meeuwen, de stad bleef hoorbaar door het verkeer, voorbijgangers enz.

Proeven: Was niet specifiek onderdeel van de voorstelling.

Intimiteit: Doordat het publiek van de uitgestrektheid van de kade, het kanaal, de open lucht, afdaalde in de duistere buik van de boot, die dwong tot nabijheid, samen zitten want de ruimte was klein. Het publiek ‘verhuisde’ bij elk verhaal een beetje verder de boot in, dat gaf iets gezelligs, iets saamhorig en maakte dat het publiek letterlijk en figuurlijk aan de lippen van de acteurs kon hangen.

17 Waldflucht

Locatietheater in een bos. 2014 in opdracht van Jes, Stuttgart. Concept/Tekst /regie / Vormgeving

Vorm: Een wandelvoorstelling door een bos, in de vorm van een detective, langs verschillende scènes en beelden waar het bos als podium gebruikt wordt, en als decor van verschillende beelden die gecreëerd zijn in het bos.

Verloop: Het publiek wordt ontvangen bij een Schloss Solitude, een oud kasteel, dichtbij de ingang van een bos,

Ze worden door de politie opgewacht, gefouilleerd en ingeschakeld in de zoektocht naar prins Felix, die uit het Schloss Solitude verdwenen is. Ze krijgen een pincet, zakje voor bewijsmaterialen, latex handschoenen en stuk chocolade voor als ze verdwalen.

De wanhopige moeder koningin Frühling passeert, die de politie schoffeert en het publiek duidelijk maakt dat die er niks van bakken.

In een wandeling langs een dertien tal speelplekken en beelden doorheen het bos krijgt het publiek diverse perspectieven te horen, zien van de verdwijning van Felix, maar ook inzicht in de karakters, motieven en achtergronden van de koningin, haar dienstmeisje Gaby haar zus Elfriede met de klompvoet, een vreemd hert, de koning, prins Felix, De Dood, De Ravenkinderen, een uitzonderlijke voodoo-heks en haar hulpje ,een mythische Wildermann en tenslotte drie schikgodinnen.

Leeftijd: 8 plus.

Hoeveelheid publiek: 30

Duur: 160 minuten.

Interactie: Het publiek krijgt mede de rol van detective en moet achterhalen wat er allemaal gebeurde in Schloss Solitude tussen de koningsfamilieleden, moet uitvinden waar Felix is en wie er allemaal deel had aan de verdwijning en proberen hem terug te vinden.

Elk personage onderweg doet op een eigen manier appel op de welwillendheid, sympathie, hulpbereidheid, ethiek op diverse wijze. Zoals de schikgodinnen, die het publiek confronteren met hun identiteit, uniciteit, hoe kunnen we jou identificeren als je verdwaalt en sterft in dit bos.

De overbezorgde koningin die het publiek een rol wc papier en knoflookpillen geeft voor als ze haar zoon zouden tegenkomen, die last heeft van diarree.

De jonge prins Felix die een man uit het publiek inschakelt voor een geluidsopname waar deze man als vader, maar wel een lieve vader moet zeggen/inspreken: *ik hou van je, wat je ook doet, ik hou van je* zodat de prins toch iets van aanmoediging bij zich heeft wat hij van zijn prestatiegerichte vader moet ontberen.

De prins geeft een kind uit het publiek een boeketje zelf geplukte bloemen om aan zijn overbezorgde en overbeschermende moeder te geven en haar te laten weten dat alles goed gaat met de prins.

Rol van de locatie: Het kasteel was een prachtig ideaal startpunt voor deze sprookjes detective.

Het tegenoverliggende bos was een prachtig decor dat bij iedereen tot de verbeelding sprak, dat mijn inspiratie was bij het maken van de voorstelling. (Het JES wilde een voorstelling in de bossen) en om het bos als een podium te zien, en het bos als installatie met een eigen dramaturgie, een eigen volgorde die niet lineair in verband stond met wat het publiek onderweg meemaakte.

Zintuiglijkheid:

Zien: Waldflucht was een zeer visuele voorstelling waar personages en beelden her en der opduiken en verdwijnen.

Het bos, met al zijn verschillende plekjes, soms een open plek, dan dichtbegroeid, dan een stuk weide enz enz nodigde door haar vorm uit om diverse beelden te creëren, zoals een dertigtal bruidsjurken die hoog in de bomen hingen en wapperden in de wind, nachtlucht. Een boom vol wekkers. Een spoor van kinderlaarsjes die uiteindelijk tegen een boom omhoog liepen. Een ereboog van rode handschoenen. Gezichten van kinderen op bomen onderweg. Verdwaalde koffers. Een spoor van prinsessenkleedjes. Een boom vol hangende suikerpotten…allemaal beelden die de verbeelding van toeschouwers prikkelden en hen op een associatief spoor bracht met betrekking tot de inhoud en de verhaallijnen.

Geur: De verschillende geuren van het bos, de weides, het hooi, de omgezaagde bomen, het mos, de bladeren, de aarde ea gaf het sprookje een aardse sfeer in tegenstelling tot de dromerige en soms bevreemdende beelden onderweg. Dat contrast werkte goed.

Tast: De wind, de zon, soms de regen, het natte gras, de zitjes van stukken van boomstammen, zwiepende takken, de zachte mos, al die natuurlijke elementen nam het publiek mee in de sfeer van de detective, het verlatene van het prinsenkind, het drama van de achtergelaten Elfriede met de klompvoet, en de club van niet perfecte kinderen die in de schaduw van de echte succeswereld overleefden in een ademend, levend bos, het gaf een voelbaar en tastbaar element dat ons als publiek deed meevoelen, invoelen van deze woud-overlevers die het in de echte wereld niet redden, niet aanvaard werden, en die in deze ruwe omstandigheden zich wel konden handhaven.

Gehoor: In de voorstelling werd er bewust geen techniek gebruikt qua licht en geluid. Alles wat er aan geluid was, was natuurlijk geluid. De stemmen van de acteurs.

Hun gezang. De vogels. Insecten. Het geruis van de wind in de bladeren. Het kraken van takken onder onze voeten.

Dat alles gaf deze wonderlijke sprookjesdetective iets zeer authentieks, iets heel 'echts'

Proeven: Niet van toepassing.

Klein filmpje: (in het Duits) https://youtu.be/V2ZSe82UoQc

18 Wenn 22 Münder sich treffen.

Concept, tekst , regie TIG7 Mannheim. 2017

Locatie: In een lege kale ruimte staan 22 weegschalen in een halve cirkel. Rondom de weegschalen liggen broodkorsten op de zwarte vloer. In de ruimte zijn 2 actrices aanwezig. Een tweeling, elk met een knalroze pruik op, en een enorme baljurk/rok. Een gemaakt van doorzichtige zwarte thule, de andere bekleed met suikerspinnen.

Er is een paar meter ruimte tussen de actrices en het publiek, waarmee ze spelen. De performance kan ook in een grote ruimte als een loods, dan wordt het spelen met dichtbij en veraf wat grootser, krijgt meer contrast, maar is niet van essentiële invloed.

De ruimte zelf heeft geen invloed op de performance, ze moet alleen leeg en volkomen donker kunnen zijn. De muur waarvoor de actrices staan, moet zwart zijn.

Licht: Sober. Er hangt een lichtpeertje, dat het licht tijdens de performance steeds verder weghaalt, tot de actrices schimmen van zichzelf zijn.

Hoeveelheid publiek: 22

Leeftijd: Iedereen vanaf 18 jaar.

Duur: 20 minuten.

Inhoud: een performance over onze houding tov ons lichaam, voeding, reclame, consumeren, uiterlijke schoonheid en perfectie.

Vorm: een identieke tweeling van een klassieke schoonheid bevraagt het publiek over deze inhoud.

Het publiek mag antwoorden, zwijgen, luisteren, andere observeren, zoals bij de performance Smeltende gedachten.

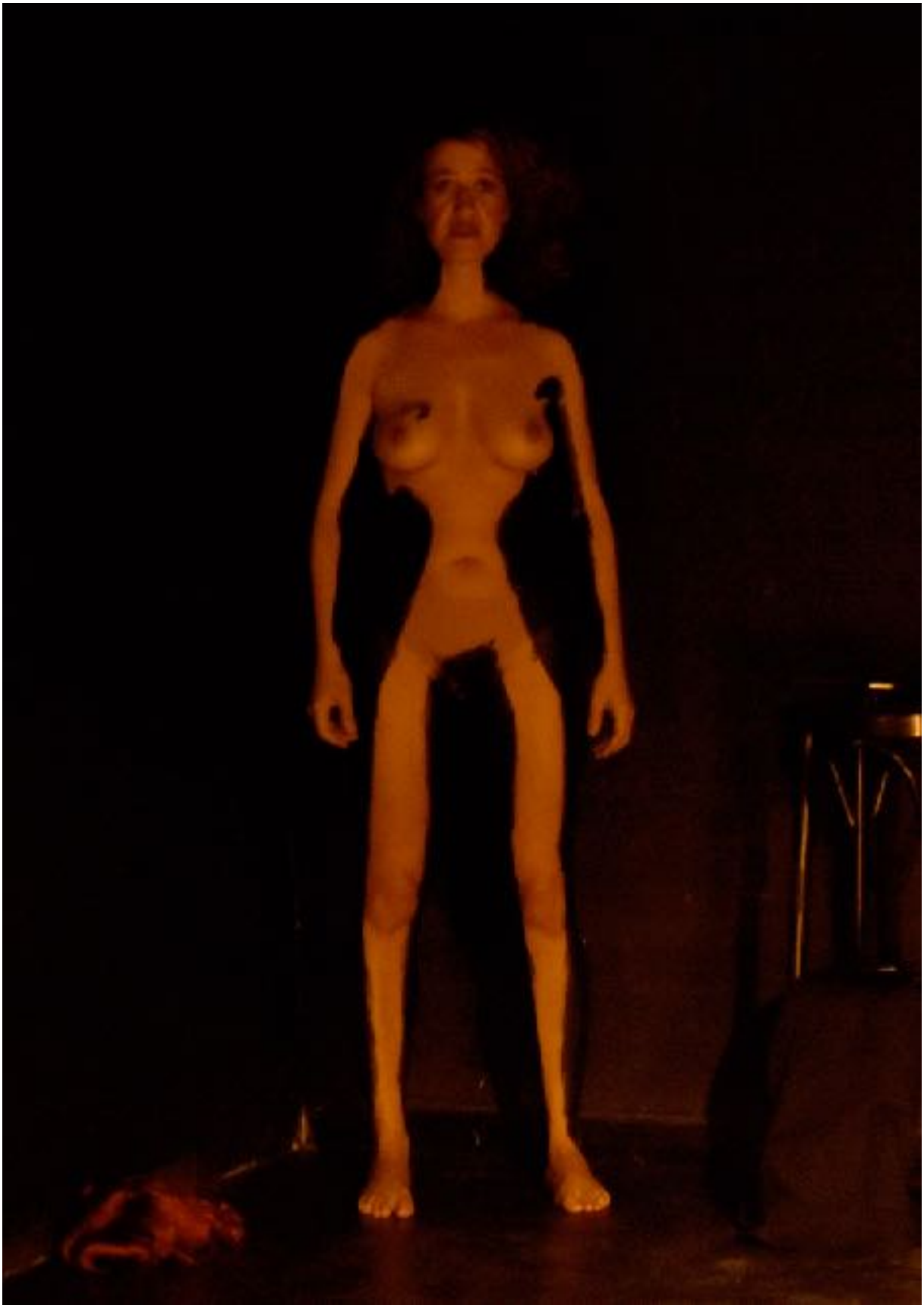
Intimiteit:

De kleine groep in de kale sobere donkere ruimte, dicht bij elkaar, samen op de weegschaal, samen in de ondervragingen, en in de contemplatie geeft een bijzondere kortdurende intimiteit samen met de twee schaars geklede actrices.

https://vimeo.com/243303265/1b3d55d8b5

Zintuigen:

Zien: De halve cirkel van weegschalen, de structuur van broodkorsten, de nabijheid tweeling actrices, het suikerspinnenkleed, de latere naaktheid van 1 actrice, het einde waar het licht steeds minder wordt en waar de actrice haar lichaam alsmaar verder weg schildert, waardoor deze vrouw een skelet wordt tegen de zwarte achtergrond, en langzaam verdwijnt zijn intense beelden die het publiek bij bleven.

Proeven: Beide actrices dragen een groteske barokke baljurk / rok. De ene actrice draagt een sobere structuur, we zien het raamwerk van de rok, bedekt met zwarte thule. We zien de benen van de actrice, deze rok heeft iets erotisch en architectonisch. De andere actrice draagt eenzelfde raamwerk qua rok, maar haar rok is bedekt met roze suikerspinnen. Het publiek mag van de suikerspinnenrok proeven.

Horen: Het publiek wordt ontvangen met live vioolmuziek, er zijn vragen, stiltes. Van zodra het publiek bij de weegschalen staat, in een halve cirkel, draaien de actrices zich naar hen toe, lopen op hen af en beginnen met vragen stellen. Het publiek is vrij te antwoorden, luisteren, zwijgen, anderen het woord te geven. De stilte te laten duren. Er is geen muziek van buitenaf aanwezig. Alle geluid / muziek wordt door de actrices gemaakt. Op het einde zingen de actrices tweestemmig een Duits wiegelied, terwijl het licht langzaam dimt.

Dit alles is dichtbij, sensueel, indringend en ook wat triest, vond het publiek.

Tast: Het publiek komt in een warme zinnelijke ruimte.

Ze komen dicht bij elkaar te staan, op een bepaald moment op de weegschaal.

Ze mogen de actrice in haar suikerspinnenrok aanraken en symbolisch uitkleden door

stukken suikerspin van de rok te nemen en op te eten.

Hun handen worden plakkerig. De suikerspin smelt in hun hand, mond.

Geur: In de kleine ruimte hangt de zoete geur van suikerspinnen.

Interactie:

-Het publiek wordt bevraagd en mag antwoorden /zwijgen.

-Het publiek kleedt de actrice in haar suikerspinrok uit, door haar te consumeren. Hoe meer het publiek eet van de suikerspinnenrok, des te meer we haar lichaam te zien krijgen. De actrice deelt ook stukjes uit, en verleidt haar publiek haar aan te raken, haar kleed te verorberen.

De suikerspinnen smaken enorm zoet. De smaak is een intense kunstmatige aardbeiensmaak. De rok heeft iets erotisch en sprookjesachtig.

-Het publiek wordt uitgenodigd op te weegschaal plaats te nemen, en plein publiek.

-Het publiek wordt assistentie gevraagd bij het uitdoen van een beha door een van de actrices.

19 Expositie 10 jaar GC De kroon

Gemeenschapscentrum De kroon bestond 10 jaar en vroeg mij een expositie te maken, met hun beeldmateriaal én een extreem laag budget. Ik kocht een reeks oude kaders in kringwinkels, die zo een nieuw leven kregen en oud en nieuw in zich verenigden.

Ik koos natuurlijke materialen die schoonheid en vergankelijkheid in zich dragen.

Zintuigen:

Zien: Een was een kroon van takken, een cirkel van aarde, met een dunne lijn van touw, als symbool van groei, continuïteit, saamhorigheid.

Een cirkel waar het publiek rond moet lopen, en zo samen het ritme van kijken bepaald, maar ook samen een bewegend beeld vormen in de ruimte.

Ruiken: De aarde gaf een sobere geur af, die mooi samenging met de oude en nieuwe beelden van De kroon.

Horen en proeven: Niet aan de orde.

Voelen: De beelden werden uit de aarde genomen, bekeken, aan elkaar getoond en terug gelegd, alsof ze even voelbaar uit de tijd werden genomen.

20.Ein Archiv des Misserfolgs Interactieve installatie 2018 Mannheim TheaterhausTIG7

In het Marchivum, het stadsarchief van Mannheim, dat in een oude oorlogsbunker van een paar duizend M2 is opgesteld, mocht ik dit archief in een archief bouwen. Vrij vertaald het archief van het menselijk falen.

Kleine televisiereportage: https://www.youtube.com/watch?v=9l1jnaCjzzs

Werkwijze: Een stagiaire en ik interviewden op hele verschillende plaatsen in Mannheim mensen rondom momenten van falen in hun leven. Op straat, in parken, winkels, kappers, musea, scholen, universiteit, bejaardentehuizen ea.

Rijk, arm, jong, oud, uit diverse culturen, overal spraken we mensen aan, en vertelden mensen graag over hun leven en faalervaringen.

Het theaterhaus zond mailingen uit, we plaatsten bevraagboxen op diverse plaatsen, een jonge radiomaker interviewde jonge mensen en dit alles werd verzameld in mijn archief.

De oude nazi bunker was wel 400 m2 groot, en bestond uit allemaal ruimtes waar je in een cirkel doorheen kon. Via de lift of trap kwam je de eerste ruimte binnen en verliet je haar ook weer.

Er was geen daglicht en de sfeer was steriel. De ruimtes waren in goede staat en goed onderhouden.

Omdat falen, spreken over falen, faalervaringen delen redelijk taboe is in onze westerse samenlevingen waar de nadruk ligt op succes, perfectie, presteren, functioneel zijn, zeker op alle sociale media, wilde ik dat dit taboe, dit verbergen, dit zwijgen over, de schaamte zichtbaar en voelbaar zouden worden. Dat er ruimte moest zijn voor humor, schoonheid van het feilbare, interactie en deelname, het archief moest een plek worden die kon groeien, aangevuld worden.

Parcours: Vanuit die gedachte ontstonden er verschillende stations:

Vanuit de lift kwam je in de schaars verlichte ontvangstruimte, waar je een zaklamp kreeg om de dingen te belichten die jij graag wilde bekijken en onderzoeken.

Vervolgende belandde je in een donker 'bos' van faalmomenten op papier waar je tussendoor kon lopen. De papieren hingen aan dunne draadjes aan het plafond, met onderaan hangend een veer, die we gevonden hadden in de stad Mannheim. Het was een poëtisch woud van vellen papier die soms ronddraaiden op de tocht, de trek in de ruimtes, de veren wiegden zachtjes heen en weer, dit samen met de straal van licht die het publiek met hun lampje wierp op de vellen papier, vormden bewegende schaduwen op de witte wanden. Hier kon je faalmomenten lezen van jong en oud, van autochtonen, van migranten, van voormalig DDR bewoners, kinderen, senioren enz.

Vervolgens was er iets verder op Das Flüsterloch, een donkere holle ruimte in de wand. Hier kon je je hoofd insteken en luisteren naar stemmen van mensen die vertelden over momenten van falen in hun leven.

Het derde station was een archiefruimte met een oude ladenkast en een pupiter. Hier kon je blauwe handschoenen aantrekken, en originele handgeschreven faalmomenten bekijken en lezen.

Het vierde station was een begraafplaats: een met hout afgelijnde rechthoek gevuld met een paar ton zand. Je mocht hier aan een bureautje een moment van falen opschrijven op een vel papier, die je vervolgens in een rouwenveloppe stak.

Daarna kon je je een eigen faalervaring begraven voorzien van een grafopschrift: een rechthoekig wit plaatjes waarop je een steekwoord schreef betreffende het onderwerp van je faalervaring.

Jij als publiek kon alle grafopschriften lezen, faalmomenten van andere opgraven, lezen en weer begraven, en/of die van jezelf achterlaten.

Er waren handschoenen, schopjes, rubberen laarzen en dit station werd heel actief bezocht.

Het vijfde station was een film die geprojecteerd werd op een grote cirkel van zout. In deze film kon je close ups van gezichten bekijken van diverse mensen, die terugdachten aan een intens en indringend moment van falen uit hun leven.

Het was steeds een mooi gezicht, mensen die rond deze cirkel stonden en aandachtig keken naar close ups van gezichten met onuitgesproken maar intense gevoelens.

Het zesde station was een heel groot hinkelspel met vlakken gemaakt van stukken tapijt waarop een getal stond. Je kon hier hinkelen en bekijken wat er allemaal onder het tapijt geveegd was aan faalmomenten.

Het zevende station was een bureautje met een stoel, een lampje, pen en papier en enveloppen.

Aan dit bureau kon je in alle beslotenheid nadenken en een brief aan jezelf schrijven, over je grootste angsten rondom mogelijk falen van jezelf in de komende twee jaren. Je kon bijvoorbeeld je grootste faalangst concreet beschrijven, in een enveloppe steken, met je eigen adres erop, en die in een brievenbus steken.

Na twee jaar ontvingen de mensen de aan zichzelf geschreven brief in hun brievenbus, waarna er waarschijnlijk / hopelijk een relativering kon zijn ten opzichte van het gevreesde falen en mislukken.

Het achtste station was een enorme box van 2 x 3 meter gevuld met transparante ballonnen.

In een aantal ballonnen zat een kleine opgerolde strook tekst, een faalmoment samengebald in een zin tekst, vaak een sprekend citaat uit iemands verhaal.

Je kon in deze box stappen, alleen of samen, een ballon eruit vissen en buiten de ballon laten ontploffen met een hangend oud prikinstrument, en zo deze herinnering aan falen bevrijden, lezen en meenemen naar huis.

Daarna was de cirkel rond en kwam je weer uit in de ontvangstruimte, waar je je lamp inleverde en een klein aandenken kreeg: een mooi zakje met daarop het logo van de installatie en een bloembolletje dat je kon planten als aandenken of als suggestie dat falen ook tot groei en bloei kan leiden en iets natuurlijks is, eigen aan de natuur.

Zintuigen: Het archief is zintuiglijk opgebouwd, elk zintuig komt op een speelse manier aan bod.

Interactiviteit: Het heel parcours zat vol klein opdrachten, die je alleen of samen kon uitvoeren.

Het was wonderbaarlijk hoe iedereen werkelijk alles deed, van jong tot oud, en met veel nieuwsgierigheid, inzet en enthousiasme.

Corona: Het kan veilig worden georganiseerd, door met tijdsloten te werken, met ontsmettingsflesjes daar waar er dingen moeten worden aangeraakt, door verluchting en ventilatie, en hier was het archief bijzonder groot waardoor je elkaar niet in de weg stond, maar je zou ook per bubbel kunnen komen.

21 Op een bedje van troost. Concept, tekst, vormgeving.

Interactieve installatie en live performance 019.

Trailer: https://vimeo.com/356122857

Foto's en info: http://hannekepaauwe.be/node/29

Inhoud:

Wat is moeilijker: ruzie maken of huilen?
Is huilen gezond?
Is er een verschil tussen pijn en verdriet?
Heeft verdriet een eigen agenda?
Zijn verdriet en geluk als broer en zus?
Bestaan er ergens op de wereld mensen zonder verdriet?
Als je slaapt, slapen je tranen dan ook?
Waarom is afscheid nemen moeilijk?

Op een bedje van troost is een poëtische installatie over verdriet, afscheid en troost.
Een intieme wandeling langs vragen, taferelen en rituelen. Maar ook een uitnodiging om een beetje troost te mogen vinden in een speciaal voor jou geschreven tekst door Hanneke Paauwe.

Hoeveelheid publiek: 15

Leeftijd: Iedereen vanaf 7jaar.

Verloop: Je komt in een ontvangstruimte, hebt een gesprek nav de vraag: waarvoor heb je troost nodig? Na het gesprek krijg je een lamp en gaat de installatie binnen.

De installatie bestaat uit verschillende stations / ruimtes waar er vragen zijn rondom afscheid, verlies, troost ofwel doe opdrachten. Het publiek kiest zelf de volgorde (tenzij de ruimte een bepaalde volgorde echt afdwingt) en welke vragen en of opdrachten ze beantwoorden / uitvoeren.

Interactie: Naar deze installatie kom je alleen of met een groep mensen die elkaar kennen (ouders, kinderen (7+) familie, vrienden, buren…) maar max. 15 personen. Belangrijk is ook dat jullie allemaal over hetzelfde onderwerp een 'bedje van troost' nodig hebben.

Jij kiest het onderwerp, alles mag, van het verlies van een huisdier, een familielid, tot verdriet over een verhuis, een zieke oma die je niet wil verliezen … Je mag ook een foto meebrengen, een klein object, een herinnering.

Achteraf ontvang je een troosttekst die Hanneke speciaal voor jou geschreven heeft

Publieksopstelling: In de vrije sessie zit het publiek, voor een gesprek, daarna wandelt het doorheen de verschillende ruimtes om tenslotte te eindigen in een schommelbed, liggend, in een kleine groep.

Opstelling van de installatie in de ruimte / invloed van de locatie:

Deze installatie staat in wisselwerking met de locatie. In Hasselt bouwde ik haar op in een immense oude zolder van een school, waar nog de balken van oude chambrettes aanwezig waren, die de ruimte indeelden in een aantal 'kamers' of vlakken in de ruimte. In Dilbeek bouwde ik haar op in een immense oude kapel, waar de architectuur de indeling van de installatie bepaalde, en zo werden de schommelbedjes boven op een tweede etage, op een soort balkon geplaatst, van waaruit je naar beneden kon kijken en andere mensen kon bekijken in de installatie, wat weer iets extra's toevoegde.

De ruimte geeft een bepaalde sfeer, kleur en indeling, en kan ook de volgorde van de wandeling, het parcours beïnvloeden.

In De Studio bouwde ik de installatie op in de kelders, diverse zeer verschillende ruimtes, van een lange smalle donkere gang, tot nissen, grote ruimtes. Hier was het zoeken en puzzelen welk element van de installatie het beste waar kon staan, en het beste tot zijn recht kon komen. Het was voor de schoolkinderen bijzonder spannend met een zaklamp de ruimtes /inhoud / beelden en opdrachten te verkennen, omdat ze nooit wisten welke ruimte er ging volgen, en er geen totaal overzicht was, zoals in de kapel of zolder ruimte.

Intimiteit:

Er waren diverse intieme elementen:

Allereerst het gesprek dat ik met mijn publiek voerde: waarvoor heb je troost nodig? In dit gesprek, in een besloten ruimte, vertelde het publiek over persoonlijk verlies. Van een kind, een broer, een konijn, werk, wat ook maar. Soms aan de hand van een foto, object, soms enkel via taal.

Na dit gesprek ging het publiek in de installatie binnen.

Het schaarse en sferische licht gaf de installatie een zekere intimiteit: het publiek moest zelf met een zaklamp zijn weg zoeken, de opdrachten vinden en uitvoeren, naar keuze.

Het geheel had iets zeer sereens, zelfs wanneer de schoolklassen kwamen (die we opdeelden in twee groepen van plm 14, de ene groep ging de installatie binnen, de tweede groep kreeg een voorbereidende activiteit, soms van een rouwtherapeut, soms van een kunstenaar.) De kinderen vonden het spannend, ontroerend en namen graag deel aan de activiteiten.

Ze werkten in groepjes, in de vrije sessies waren er ook kinderen die alleen het parcours aflegden.

De troosttekst is een zeer intiem moment.

Ik bel de mensen op en lees de tekst voor indien mogelijk, of ik mail de tekst door.

Mensen zijn altijd erg geraakt, allereerst omdat dood en verlies tragisch en erg persoonlijk zijn, maar vaak belicht de troosttekst nog een ander element van bijvoorbeeld een relatie, de communicatie, de verhoudingen en werpt het oog en de taal van een buitenstaander een nieuw en soms confronterend licht op afscheid en verlies. Voor mij als maker en schrijver is het ook een intense manier van werken, de verhalen, het verdriet gaan me niet in de koude kleren zitten en soms is het echt goed zoeken naar

de juiste woorden, beelden om troost te bieden. Het is een korte intieme relatie die ik aanga, gebaseerd op een wederzijds vertrouwen.

Omdat er tegelijkertijd een anonimiteit is, ik ken het publiek niet, geeft deze afstand ruimte aan het publiek om te vertellen over intieme, trieste, moeizame of pijnlijke zaken, zoals de vrouw van wie de zus vermoord was door haar echtgenoot.

Zintuiglijkheid:

Zicht: Er was een steeds een spel met licht, wat is zichtbaar, wat niet, wat belicht je zelf als publiek, wat wil je zien, niet onder ogen krijgen, wat is belicht en onder je focus gebracht door mijn belichting. En ook een spel: wat belicht je voor elkaar, hoe geef je een ander licht, waar hij/zij het nodig heeft, door het feit dat je zelf een zaklamp mee krijgt.

In elk station'/ hoofdstuk / ruimte is er van alles te zien. De beelden zijn poëtisch, sferisch, soms bevreemdend. Soms vult het publiek een beeld aan, grijpt in in het beeld, vormt zelf een beeld in de ruimte.

Bijvoorbeeld:

-het grote zwarte bord, waar je met krijt aan vult: als je dood bent, dan….groeit steeds verder vol met antwoorden.

-De grote zandbak waar je samen een kunstwerk kunt bouwen om het leven te vieren en er bellen rond blaast, hier vorm je als groep een beeld, dat wat je bouwt vormt een beeld en wat de volgende groep ermee doet, wordt weer een ander beeld.

Tijdens de coronacrisis werkte ik met grote lades en desinfecteerbaar bouwmateriaal (blokken, grote schelpen, natuurlijke elementen takken, stokjes enz)

Er waren vijf lades waarrond het publiek iets kon bouwen, en zo ontstonden er soms simultaan beelden, bijvoorbeeld bij de schoolbezoeken.

-Het boek van De Dood, waarin je een vraag aan De Dood mag stellen / opschrijven.

-De boom vol blaadjes die wegkwijnen, waar je op een blad kan schrijven hoe je herinnerd wil worden, en dat weer ophangen aan de tak, waarover een film geprojecteerd werd, van schaduwen van bladeren op het asfalt.

-Een wand vol post its, met troosttips, die je aan kunt vullen met getekende en geschreven tips.

-Een vijftal glazen kaders, met een zwarte achtergrond bedekt met een laag zout, waarop je je geliefden kunt tekenen, transformeren tot planten, dieren ea en ze kan doen verdwijnen door het kader te schudden en je het beeld wist.

Er ontstaan diverse beelden, die komen en gaan, verschijnen en verdwijnen, samen een relatie aangaan als een soort trage animatie of strip in de ruimte. Het is ook een heel mooi beeld om jong en oud dit samen te zien doen, geknield achter een bank met deze kaders.

Geur: Er wordt weinig met geur gespeeld. De enige elementen die aanwezig zijn, is de schors die de tafel bedekt met het boek van De Dood, die op de grond valt door het bezoek en die een aangename eigen geur afgeeft.

De kelders in De Studio gaven een keldergeur af, die wel iets van vergankelijkheid opriep.

Verder geeft de grote tak met bladeren in de projectieruimte ook zijn eigen geur af, maar dit element zou verder kunnen worden uitgewerkt.

Tast: Het tactiele is een speels element bij de kaders waar je met je vinger in het zout een tekening maakt en die kan doen verdwijnen, transformeren, je kan je tekening proeven.

Ook bij het samen bouwen van een kunstwerk om het leven te vieren, is er sprake van tactiele elementen om mee te bouwen in het zand en het blazen van de zeepbellen is een gezamenlijk zintuiglijk moment.

Horen: Bij de ruimte met de hangende ijsmedaillons met daarin allemaal natuurlijke elementen als bloemblaadjes ed. Het ijs smelt, de druppels (kinderen nomen het de tranen van het ijs)vallen in de glazen schalen als het hoorbare verglijden van de tijd.

Soms laat een ijsmedaillon met een plof los en plonst in het smeltwater.

www.bedjevantroost.be

Hier vind je 4 streamings, gesprekken met rouwspecialisten, ervaringdeskundige, een psychiater, een fotografe.

Je vindt er allerlei opdrachten rondom afscheid, verlies, troost, in korte DOE filmpjes die je kan doen met kinderen, vrienden, families ea.

Voorbeeld van een troosttekst:

Voor K.

Ik stuur je een paar lange armen

die alle werelden

kunnen aanraken en koesteren.

Warme armen die alle kou verdrijven

Van vroeger en toen.

Van hier en nu.

Van later en straks.

Ik stuur je een paar lange armen

Kilometers lang. Van zachte wol

Te gebruiken als sjaal, zakdoek of knuffel

In donkere dagen

Bij melancholie, pijn en verdriet.

Ik stuur je een paar lange armen

Die hoofd en hart insluiten

Die twijfels doen wapperen

In de wind.

Ik stuur je een paar lange armen

Om alles te lossen

Wat te zwaar weegt

Ik stuur je een paar lange armen

Een nestje van wol

Soms schiet een mens vol

Ik stuur je een paar lange armen

Om steken te laten vallen

Om alle losse eindjes aan elkaar te knopen

Om de draad op te pikken, waar je hem verloor

Om langzaam

een nieuw begin te breien

© Hanneke Paauwe

© Foto's in dit document: Maaike Buys, Carry Gisberts, Hanneke Paauwe, Norbert Kaiser, Felix Kindermann, Lisa de Boeck, Guautemoc Garmendia.